

část **B**

**trestní zákoník • trestní řád
sankce • lhůty • rozsudek
Policie ČR • náhrada škody
exekuce • insolvenční řízení
spory • přestupky • úpadek
správní právo • správní poplatky
pohledávky • smlouvy • stížnost**

ZÁKONY 2024

1. Trestní právo

- 6 Zákon č. 40/2009 Sb.,
trestní zákoník
- 107 Zákon č. 141/1961 Sb.,
o trestním řízení soudním (trestní řád)
- 242 Zákon č. 273/2008 Sb.,
o Policii České republiky

2. Exekuce, insolvenční řízení

- 277 Zákon č. 120/2001 Sb.,
o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)
- 329 Zákon č. 182/2006 Sb.,
o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

3. Správní právo

- 439 Zákon č. 500/2004 Sb.,
správní řád
- 483 Zákon č. 150/2002 Sb.,
soudní řád správní
- 512 Zákon č. 634/2004 Sb.,
o správních poplatcích
- 518 **Sazebník správních poplatků**

ZÁKONY

II/2024 část B

28. ročník

úplná znění zákonů a souvisejících předpisů z oblasti exekucí, insolvenčního řízení správního a trestního práva k 1. 1. 2024

V právních předpisech jsou tučným písmem zvýrazněny poslední novely.

Vydavatel

PORADCE, s.r.o.
Hlavní třída 28/2020
737 01 Český Těšín
tel.: 558-731125, 731126, 731127

Objednávky

přijímáme telefonicky
tel: **558-731 125, 731 126, 731 127**
mobil: **732 708 627, 773 670 836**
e-mailem: **abo@i-poradce.cz**
e-shop: **www.i-poradce.cz**
a písemně na adrese vydavatelství

Odpovědná redaktorka

Andrea Súkeníková

ISSN 1802-8276

MK ČR E 8272

ZÁKONY II/2024 JSOU SOUČÁSTÍ PŘEDPLATNÉHO

**YDAVATELSTVÍ
PORADCE**
radí, řeší problémy
vydává publikace

Práce • Mzdy • Odvody
bez chyb, pokut a penále

DaÚ
bez chyb, pokut a penále

**DANĚ, ÚČETNICTVÍ
VZORY A PŘÍPADY**

**ZÁKONY
po novelách
úplná znění**

**1000
řešení**

PORADCE

**100 OTÁZEK
ODPOVĚDÍ**

AKTUALIZACE
úplná znění zákonů
po posledních novelách

Trestní právo

1. kapitola

OBSAH KAPITOLY

Zákon č. 40/2009 Sb.,

trestní zákoník

..... 6

Zákon č. 141/1961 Sb.,

o trestním řízení soudním (trestní řád)

..... 107

Zákon č. 273/2008 Sb.,

o Policii České republiky

..... 242

PŘEHLED

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ ČÁST

HLAVA I

PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

DÍL 1	ŽÁDNÝ TRESTNÝ ČIN BEZ ZÁKONA.....	§	1	.....	6
DÍL 2	ČASOVÁ PŮSOBNOST	§	2 – 3	.....	6
DÍL 3	MÍSTNÍ PŮSOBNOST	§	4 – 11	.....	6

HLAVA II

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST

DÍL 1	ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI	§	12 – 14	.....	8
DÍL 2	ZAVINĚNÍ.....	§	15 – 19	.....	8
DÍL 3	PŘÍPRAVA A POKUS TRESTNÉHO ČINU	§	20 – 21	.....	9
DÍL 4	PACHATEL, SPOLUPACHATEL A ÚČASTNÍK TRESTNÉHO ČINU.....	§	22 – 27	.....	9

HLAVA III

OKOLNOSTI VYLUCUJÍCÍ PROTIPRÁVNOST ČINU.....

§ 28 – 32 10

HLAVA IV

ZÁNÍK TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

DÍL 1	ZÁNÍK TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI ÚČINNOU LÍTOSTÍ	§	33	.....	11
DÍL 2	PROMLČENÍ TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI.....	§	34 – 35	.....	11

HLAVA V

TRESTNÍ SANKCE

DÍL 1	DRUHY TRESTNÍCH SANKCÍ A OBECNÉ ZÁSADY PRO JEJICH UKLÁDÁNÍ..	§	36 – 38	.....	12
DÍL 2	TRESTY				
Oddíl 1	Obecné zásady pro ukládání trestů	§	39 – 45	.....	12
Oddíl 2	Upuštění od potrestání	§	46 – 48	.....	15
Oddíl 3	Dohled.....	§	49 – 51	.....	16
Oddíl 4	Druhy trestů a výjimečný trest	§	52 – 54	.....	17
Oddíl 5	Ukládání a výkon jednotlivých trestů.....	§	55 – 80	.....	17
Oddíl 6	Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody	§	81 – 87	.....	24
Oddíl 7	Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce.....	§	88 – 91	.....	26
Oddíl 8	Započítání vazby a trestu.....	§	92 – 93	.....	29
Oddíl 9	Zánik výkonu trestu.....	§	94 – 95	.....	29

DÍL 3

OCHRANNÁ OPATŘENÍ

Oddíl 1	Obecné zásady pro ukládání ochranných opatření	§	96 – 97	.....	30
Oddíl 2	Ochranná opatření a jejich ukládání.....	§	98 – 104	.....	30

HLAVA VI

ZAHLAZENÍ ODSOUDZENÍ.....

§ 105 – 106 33

HLAVA VII

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH PACHATELÍCH .....

§ 107 – 109 33

HLAVA VIII

VÝKLADOVÁ USTANOVENÍ.....

§ 110 – 139 34

ČÁST DRUHÁ

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA I

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ

DÍL 1	TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU	§	140 – 144	.....	38
DÍL 2	TRESTNÉ ČINY PROTI ZDRAVÍ	§	145 – 148	.....	39
DÍL 3	TRESTNÉ ČINY OHROŽUJÍCÍ ŽIVOT NEBO ZDRAVÍ.....	§	149 – 158	.....	40
DÍL 4	TRESTNÉ ČINY PROTI TĚHOTENSTVÍ ŽENY.....	§	159 – 163	.....	41
DÍL 5	TRESTNÉ ČINY SOUVISEJÍCÍ S NEOPRÁVNĚNÝM NAKLÁDÁNÍM S LIDSKÝMI TKÁŇEMI A ORGÁNY, LIDSKÝM EMBRYEM A LIDSKÝM GENOMEM	§	164 – 167	.....	42

HLAVA II

TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A PRÁVŮM NA OCHRANU OSOBNOSTI, SOUKROMÍ A LISTOVNÍHO TAJEMSTVÍ

DÍL 1	TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ.....	§	168 – 179	.....	44

DÍL 2	TRESTNÉ ČINY PROTI PRÁVŮM NA OCHRANU OSOBNOSTI, SOUKROMÍ A LISTOVNÍHO TAJEMSTVÍ	§ 180 – 184	46
HLAVA III	TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI V SEXUÁLNÍ OBLASTI ...	§ 185 – 193B	48
HLAVA IV	TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A DĚTEM	§ 194 – 204	50
HLAVA V	TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU	§ 205 – 232	52
HLAVA VI	TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ		
DÍL 1	TRESTNÉ ČINY PROTI MĚNĚ A PLATEBNÍM PROSTŘEDKŮM	§ 233 – 239	59
DÍL 2	TRESTNÉ ČINY DAŇOVÉ, POPLATKOVÉ A DEVIZOVÉ	§ 240 – 247	60
DÍL 3	TRESTNÉ ČINY PROTI ZÁVAZNÝM PRAVIDLŮM TRŽNÍ EKONOMIKY A OBĚ- HU ZBOŽÍ VE STYKU S CIZINOU	§ 248 – 267	61
DÍL 4	TRESTNÉ ČINY PROTI PRŮMYSLOVÝM PRÁVŮM A PROTI AUTORSKÉMU PRÁVU	§ 268 – 271	66
HLAVA VII	TRESTNÉ ČINY OBEČNĚ NEBEZPEČNÉ		
DÍL 1	TRESTNÉ ČINY OBEČNĚ OHROŽUJÍCÍ	§ 272 – 289	67
DÍL 2	TRESTNÉ ČINY OHROŽUJÍCÍ VZDUŠNÝ DOPRAVNÍ PROSTŘEDEK, CIVILNÍ PLAVIDLO A PEVNOU PLOŠINU	§ 290 – 292	71
HLAVA VIII	TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ	§ 293 – 308	72
HLAVA IX	TRESTNÉ ČINY PROTI ČESKÉ REPUBLICE, CIZÍMU STÁTU A MEZINÁ- RODNÍ ORGANIZACI		
DÍL 1	TRESTNÉ ČINY PROTI ZÁKLADŮM ČESKÉ REPUBLIKY, CIZÍHO STÁTU A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	§ 309 – 315	76
DÍL 2	TRESTNÉ ČINY PROTI BEZPEČNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY, CIZÍHO STÁTU A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	§ 316 – 318	80
DÍL 3	TRESTNÉ ČINY PROTI OBRANĚ STÁTU	§ 319 – 322	80
HLAVA X	TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU VE VĚCECH VEŘEJNÝCH		
DÍL 1	TRESTNÉ ČINY PROTI VÝKONU PRÁVOMOCI ORGÁNU VEŘEJNÉ MOCI A ÚŘEDNÍ OSOBY	§ 323 – 328	81
DÍL 2	TRESTNÉ ČINY ÚŘEDNÍCH OSOB	§ 329 – 330	82
DÍL 3	ÚPLATKÁŘSTVÍ	§ 331 – 334	83
DÍL 4	JINÁ RUŠENÍ ČINNOSTI ORGÁNU VEŘEJNÉ MOCI	§ 335 – 351	83
DÍL 5	TRESTNÉ ČINY NARUŠUJÍCÍ SOUŽITÍ LIDÍ	§ 352 – 356	88
DÍL 6	JINÁ RUŠENÍ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	§ 357 – 360	89
DÍL 7	ORGANIZOVANÁ ZLOČINECKÁ SKUPINA	§ 361 – 363	90
DÍL 8	NĚKTERÉ DALŠÍ FORMY TRESTNÉ SOUČINNOSTI	§ 364 – 368	91
HLAVA XI	TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNÉ POVINNOSTI	§ 369 – 374	93
HLAVA XII	TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ		
DÍL 1	TRESTNÉ ČINY PROTI VOJENSKÉ PODŘÍZENOSTI A VOJENSKÉ CTI	§ 375 – 383	93
DÍL 2	TRESTNÉ ČINY PROTI POVINNOSTI KONAT VOJENSKOU SLUŽBU	§ 384 – 387	95
DÍL 3	TRESTNÉ ČINY PROTI POVINNOSTEM STRÁŽNÍ, DOZORČÍ NEBO JINÉ SLUŽBY	§ 388 – 391	96
DÍL 4	TRESTNÉ ČINY OHROŽUJÍCÍ BOJESCHOPNOST OZBROJENÝCH SIL	§ 392 – 397	97
DÍL 5	TRESTNÉ ČINY PROTI SLUŽEBNÍM POVINNOSTEM PŘÍSLUŠNÍKŮ BEZ- PEČNOSTNÍCH SBORŮ	§ 398 – 399	97
HLAVA XIII	TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI, PROTI MÍRU A VÁLEČNÉ TRESTNÉ ČINY		
DÍL 1	TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI	§ 400 – 405	98
DÍL 2	TRESTNÉ ČINY PROTI MÍRU A VÁLEČNÉ TRESTNÉ ČINY	§ 405A – 417	99
DÍL 3	SPOLEČNÉ USTANOVENÍ	§ 418	101
ČÁST TŘETÍ	PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	§ 419 – 421	102

trestní zákoník

ve znění

zákona č. 306/2009 Sb., zákona č. 181/2011 Sb. zákona č. 330/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 193/2012 Sb., zákona č. 360/2012 Sb., zákona č. 390/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 494/2012 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., nálezu ÚS č. 259/2013 Sb., zákona č. 141/2014 Sb., zákona č. 86/2015 Sb., zákona č. 165/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 150/2016 Sb., zákona č. 163/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., zákona č. 323/2016 Sb., zákona č. 455/2016 Sb., zákona č. 55/2017 Sb., zákona č. 58/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 287/2018 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 114/2020 Sb., zákona č. 165/2020 Sb., zákona č. 333/2020 Sb., zákona č. 336/2020 Sb., nálezu ÚS č. 206/2021 Sb., zákona č. 220/2021 Sb., zákona č. 417/2021 Sb., zákona č. 130/2022 Sb., zákona č. 240/2022 Sb., zákona č. 422/2022 Sb., zákona č. 429/2022 Sb. **a zákona č. 173/2023 Sb.**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ ČÁST

HLAVA I PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

Díl 1 *Žádný trestný čin bez zákona*

§ 1

Zákaz retroaktivity

Čin je trestný, jen pokud jeho trestnost byla zákonem stanovena dříve, než byl spáchán.

Díl 2 *Časová působnost*

§ 2

Trestnost činu a doba jeho spáchání

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

(2) Jestliže se zákon změnil během páchaní činu, užije se zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je čin spáchán.

(3) Při pozdějších změnách zákona, který je účinný při dokončení jednání, jímž je čin spáchán, se užije zákona nejméně příznivějšího.

(4) Čin je spáchán v době, kdy pachatel nebo účastník konal nebo v případě opomenutí byl povinen konat. Není rozhodující, kdy následek nastane nebo kdy měl nastat.

§ 3

Užití zákona účinného v době rozhodování

(1) Pachatelé lze uložit vždy pouze takový druh trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o trestném činu rozhoduje.

(2) O ochranném opatření se rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

Díl 3

Místní působnost

§ 4

Zásada teritoriality

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán na jejím území.

(2) Trestný čin se považuje za spáchaný na území České republiky,

a) dopustil-li se tu pachatel zcela nebo zčásti jednání, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo

b) porušil-li nebo ohrozil-li tu pachatel zájem chráněný trestním zákonem nebo měl-li tu alespoň zčásti takový následek nastat, i když se jednání dopustil v cizině.

(3) Účastenství je spácháno na území České republiky,

a) je-li tu spáchán čin pachatele, kdy místo spáchání takového činu se posuzuje obdobně podle odstavce 2, nebo

b) jednal-li tu zčásti účastník činu spáchaného v cizině.

(4) Jednal-li účastník na území České republiky, užije se na účastenství zákona České republiky bez ohledu na to, zda je čin pachatele v cizině trestný.

§ 5**Zásada registrace**

Podle zákona České republiky se posuzuje též trestnost činu, který byl spáchán mimo území České republiky na palubě lodi nebo jiného plavidla, anebo letadla nebo jiného vzdušného dopravního prostředku, které jsou registrovány v České republice. Místo spáchání takového činu se posuzuje obdobně podle § 4 odst. 2 a 3.

§ 6**Zásada personality**

Podle zákona České republiky se posuzuje i trestnost činu, který v cizině spáchal občan České republiky nebo osoba bez státní příslušnosti, která má na jejím území povolen trvalý pobyt.

§ 7**Zásada ochrany a zásada univerzality**

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost mučení a jiného nelidského a krutého zacházení (§ 149), padělání a pozměnění peněz (§ 233), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 235), výroby a držení padělatelského náčiní a zařízení určeného k neoprávněnému získání platebního prostředku (§ 236), neoprávněné výroby peněz (§ 237), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), účasti na teroristické skupině (§ 312a), financování terorismu (§ 312d), podpory a propagace terorismu (§ 312e), vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f), sabotáže (§ 314), vyzvědačství (§ 316), násilí proti orgánu veřejné moci (§ 323), násilí proti úřední osobě (§ 325), padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348), genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), přípravy útočné války (§ 406), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411), válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414), zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 415), zneužití vlajky a příměří (§ 416) a ublížení parlamentáři (§ 417) i tehdy, spáchal-li takový trestný čin v cizině cizí státní příslušník nebo osoba bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt.

(2) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán v cizině proti občanu České republiky nebo proti osobě bez státní příslušnosti, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, jestliže je čin v místě spáchání činu trestný nebo jestliže místo spáchání činu nepodléhá žádné trestní pravomoci.

§ 8**Subsidiární zásada univerzality**

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt, i tehdy, jestliže

- a) čin je trestný i podle zákona účinného na území, kde byl spáchán,
- b) pachatel byl dopaden na území České republiky, proběhlo vydávací nebo předávací řízení a pachatel nebyl vydán nebo předán k trestnímu stíhání nebo výkonu trestu cizímu státu nebo jinému oprávněnému subjektu a
- c) cizí stát nebo jiný oprávněný subjekt, který žádal o vydání nebo předání pachatele k trestnímu stíhání nebo výkonu trestu, požádal o provedení trestního stíhání pachatele v České republice.

(2) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt, také tehdy, byl-li čin spáchán ve prospěch právnické osoby, která má na území České republiky sídlo nebo organizační složku.

(3) Pachatelé však nelze uložit trest přísnější, než jaký stanoví zákon státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.

§ 9**Působnost stanovená mezinárodní smlouvou**

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona České republiky také tehdy, jestliže to stanoví mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

(2) Ustanovení § 4 až 8 se nepoužijí, jestliže to mezinárodní smlouva nepřipouští.

§ 10

zrušen

§ 11**Účinky rozsudku cizího státu**

(1) Trestní rozsudek cizího státu nemůže být vykonán na území České republiky ani tu mít jiné účinky, nestanoví-li zákon nebo mezinárodní smlouva něco jiného.

(2) Na pravomocné odsouzení soudem jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení se pro účely trestního řízení hledí jako na odsouzení soudem České republiky, pokud bylo vydáno pro čin trestný i podle práva České republiky.

HLAVA II TRESTNÍ ODPOVĚDNOST

Díl 1

Základy trestní odpovědnosti

§ 12

Zásada zákonnosti a zásada subsidiarity trestní represe

(1) Jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce, které lze za jejich spáchání uložit.

(2) Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

§ 13

Trestný čin

(1) Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.

(2) K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

§ 14

Přečiny a zločiny

(1) Trestné činy se dělí na přečiny a zločiny.

(2) Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.

(3) Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvlášť závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmenší deset let.

Díl 2

Zavinění

§ 15

Úmysl

(1) Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

- chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, nebo
- věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

(2) Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem.

§ 16

Nedbalost

(1) Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

- věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nepůsobí, nebo
- nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

(2) Trestný čin je spáchán z hrubé nedbalosti, jestliže přístup pachatele k požadavku náležité opatrnosti svědčí o zřejmé bezohlednosti pachatele k zájmům chráněným trestním zákonem.

§ 17

Zavinění k okolnosti zvlášť přitěžující

K okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlídně,

- jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, že trestní zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné, nebo
- jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy trestní zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

§ 18

Omyl skutkový

(1) Kdo při spáchání činu nezná ani nepředpokládá jako možnou skutkovou okolnost, která je znakem trestného činu, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za trestný čin spáchaný z nedbalosti.

(2) Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkové okolnosti, které by naplňovaly znaky mírnějšího úmyslného trestného činu, bude potrestán jen za tento mírnější trestný čin, nejde-li o trestný čin spáchaný z nedbalosti.

(3) Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkové okolnosti, které by naplňovaly znaky přísnějšího úmyslného trestného činu, bude potrestán za pokus tohoto přísnějšího trestného činu.

(4) Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za trestný čin spáchaný z nedbalosti.

§ 19

Omyl právní

(1) Kdo při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat.

(2) Omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží.

Díl 3

Příprava a pokus trestného činu

§ 20

Příprava

(1) Jednání, které záleží v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvlášť závažného zločinu (§ 14 odst. 3), zejména v jeho organizování, opatrování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, sročení, v návodu nebo pomoci k takovému zločinu, je přípravou jen tehdy, jestliže to trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanoví a pokud nedošlo k pokusu ani dokonání zvlášť závažného zločinu.

(2) Příprava je trestná podle trestní sazby stanovené na zvlášť závažný zločin, k němuž směřovala, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného.

(3) Trestní odpovědnost za přípravu k zvlášť závažnému zločinu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně upustil od dalšího jednání směřujícího k spáchání zvlášť závažného zločinu a

- a) odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknuté přípravy, nebo
- b) učinil o přípravě k zvlášť závažnému zločinu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknuté přípravy, mohlo být ještě odstraněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

(4) Je-li na činu zúčastněno více osob, nebrání zániku trestní odpovědnosti za přípravu pachatele, který takto jednal, je-li čin dokonán ostatními pachateli nezávisle na jeho dřívějším přispění k činu nebo přes jeho včasné oznámení.

(5) Ustanovením odstavců 3 a 4 není dotčena trestní odpovědnost pachatele za jiný dokonáný trestný čin, který již jednáním uvedeným v odstavci 1 spáchal.

§ 21

Pokus

(1) Jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo.

(2) Pokus trestného činu je trestný podle trestní sazby stanovené na dokonáný trestný čin.

(3) Trestní odpovědnost za pokus trestného činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně upustil od dalšího jednání směřujícího k dokonání trestného činu a

- a) odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého pokusu trestného činu, nebo
- b) učinil o pokusu trestného činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého pokusu trestného činu, mohlo být ještě odstraněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

(4) Je-li na činu zúčastněno více osob, nebrání zániku trestní odpovědnosti za pokus pachatele, který takto jednal, je-li čin dokonán ostatními pachateli nezávisle na jeho dřívějším přispění k činu nebo přes jeho včasné oznámení.

(5) Ustanovením odstavců 3 a 4 není dotčena trestní odpovědnost pachatele za jiný dokonáný trestný čin, který již jednáním uvedeným v odstavci 1 spáchal.

Díl 4

Pachatel, spolupachatel a účastník trestného činu

§ 22

Pachatel

(1) Pachatelem trestného činu je, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná.

(2) Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil jiné osoby, která není trestně odpovědná pro nedostatek věku, nepříčetnost, omyl, anebo proto, že jednala v nutné obraně, krajní nouzi či za jiné okolnosti vylučující protiprávnost, anebo sama nejednala nebo nejednala zaviněně. Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil takové osoby, která nejednala ve zvláštním úmyslu či z pohnutky předpokládané zákonem; v těchto případech není vyloučena trestní odpovědnost takové osoby za jiný trestný čin, který tímto jednáním spáchala.

§ 23

Spolupachatel

Byl-li trestný čin spáchán úmyslným společným jednáním dvou nebo více osob, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama (spolupachatelé).

§ 24

Účastník

(1) Účastníkem na dokonáném trestném činu nebo jeho pokusu je, kdo úmyslně

- a) spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil (organizátor),
- b) vzbudil v jiném rozhodnutí spáchat trestný čin (návodce), nebo
- c) umožnil nebo usnadnil jinému spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním

překážek, vylákáním poškozeného na místo činu, hlídáním při činu, radou, utvrzováním v předsevzetí nebo slibem přispět po trestném činu (pomocník).

(2) Na trestní odpovědnost a trestnost účastníka se užije ustanovení o trestní odpovědnosti a trestnosti pachatele, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného.

(3) Trestní odpovědnost účastníka zaniká, jestliže dobrovolně upustil od dalšího účastenství na trestném činu a

- a) odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého účastenství, nebo
- b) učinil o účastenství na trestném činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého účastenství, mohlo být ještě odstraněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

(4) Je-li na činu zúčastněno více osob, nebrání zániku trestní odpovědnosti účastníka, který takto jednal, je-li čin spáchán ostatními pachateli nezávisle na jeho dřívějším přispění k činu nebo přes jeho včasné oznámení.

(5) Ustanovení odstavců 3 a 4 se nevztahuje na trestní odpovědnost účastníka za jiný trestný čin, který již jednáním uvedeným v odstavci 1 spáchal.

§ 25

Věk

Kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědný.

§ 26

Nepříčetnost

Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

§ 27

Zmenšená příčetnost

Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu měl podstatně sníženou schopnost rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, je zmenšeně příčetný.

HLAVA III

OKOLNOSTI VYLUCUJÍCÍ PROTIPRÁVNOST ČINU

§ 28

Krajní nouze

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.

§ 29

Nutná obrana

(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

§ 30

Svolení poškozeného

(1) Trestný čin nespáchá, kdo jedná na základě svolení osoby, jejíž zájmy, o nichž tato osoba může bez omezení oprávněně rozhodovat, jsou činem dotčeny.

(2) Svolení podle odstavce 1 musí být dáno předem nebo současně s jednáním osoby páčající čin jinak trestný, dobrovolně, určitě, vážně a srozumitelně; je-li takové svolení dáno až po spáchání činu, je pachatel beztrestný, mohl-li důvodně předpokládat, že osoba uvedená v odstavci 1 by tento souhlas jinak udělila vzhledem k okolnostem případu a svým poměrům.

(3) S výjimkou případů svolení k lékařským zákrokům, které jsou v době činu v souladu s právním řádem a poznatky lékařské vědy a praxe, nelze za svolení podle odstavce 1 považovat souhlas k ublížení na zdraví nebo usmrcení.

§ 31

Přípustné riziko

(1) Trestný čin nespáchá, kdo v souladu s dosaženým stavem poznání a informacemi, které měl v době svého rozhodování o dalším postupu, vykonává v rámci svého zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce společensky prospěšnou činnost, kterou ohrozí nebo poruší zájem chráněný trestním zákonem, nelze-li společensky prospěšného výsledku dosáhnout jinak.

(2) Nejde o přípustné riziko, jestliže taková činnost ohrozí život nebo zdraví člověka, aniž by jím byl dán k ní v souladu s jiným právním předpisem souhlas, nebo výsledek, k němuž směřuje, zcela zřejmě neodpovídá míře rizika, anebo provádění této činnosti zřejmě odporuje požadavkům jiného právního předpisu, veřejnému zájmu, zásadám lidskosti nebo se přiči dobrým mrávům.

§ 32

Oprávněné použití zbraně

Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem.

HLAVA IV ZÁNIK TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

Díl 1 Zánik trestní odpovědnosti účinnou lítostí

§ 33 Účinná lítost

Trestní odpovědnost za trestné činy neposkytnutí pomoci (§ 150), neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku (§ 151), šíření nakažlivé lidské nemoci (§ 152), šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti (§ 153), ohrožování zdraví závažnými potravinami a jinými předměty (§ 156), ohrožování zdraví závažnými potravinami a jinými předměty z nedbalosti (§ 157), svěření dítěte do moci jiného (§ 169), zavlčení (§ 172), brání rukojmí (§ 174), opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195), porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220), porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti (§ 221), porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225), porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku (§ 227), poškození cizí věci (§ 228), zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (§ 240), nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení (§ 243), ohrožení devizového hospodářství (§ 247), porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 261), porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 262), porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 263), provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence (§ 265), porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem (§ 266), obecného ohrožení (§ 272), obecného ohrožení z nedbalosti (§ 273), porušení povinností při hroživé tísni (§ 275), poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení (§ 276), poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti (§ 277), poškození geodetického bodu (§ 278), nedovoleného ozbrojování (§ 279), poškození a ohrožení životního prostředí (§ 293), poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti (§ 294), poškození lesa (§ 295), neoprávněného nakládání s odpady (§ 298), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 299), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti (§ 300), šíření nakažlivé nemoci zvířat (§ 306), šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin (§ 307), vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), financování terorismu (§ 312d), podpory a propagace terorismu (§ 312e), sabotáže (§ 314), zneužití zastupování státu a mezinárodní organizace (§ 315), vyzvědačství (§ 316), ohrožení utajované informace (§ 317), ohrožení utajované informace z nedbalosti (§ 318), účasti na nestátní

ozbrojené skupině zaměřené na působení v ozbrojeném konfliktu (§ 321a), vzpoury vězňů (§ 344), křivého obvinění (§ 345), křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku (§ 346), křivého tlumočení (§ 347), maření spravedlnosti (§ 347a), šíření poplašné zprávy (§ 357), nepřežkažení trestného činu (§ 367), neoznámení trestného činu (§ 368) zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

- a) škodlivému následku trestného činu zamezil nebo jej napravil, nebo
- b) učinil o trestném činu oznámení v době, kdy škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno; oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, voják může místo toho učinit oznámení nadřízenému.

Díl 2 Promlčení trestní odpovědnosti § 34

Promlčecí doba

(1) Trestní odpovědnost za trestný čin zaniká uplynutím promlčecí doby, jež činí

- a) třicet let, jde-li o trestný čin, za který trestní zákon dovoluje uložení výjimečného trestu, a trestný čin spáchaný při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu podle jiného právního předpisu,
- b) patnáct let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,
- c) deset let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně pět let,
- d) pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně tři léta,
- e) tři léta u ostatních trestných činů.

(2) Promlčecí doba počíná běžet u trestných činů, u nichž je znakem účinek anebo u nichž je účinek znakem kvalifikované skutkové podstaty, od okamžiku, kdy takový účinek nastal; u ostatních trestných činů počíná běžet promlčecí doba od ukončení jednání. Účastníkovi počíná běžet promlčecí doba od ukončení činu hlavního pachatele.

(3) Do promlčecí doby se nezapočítává

- a) doba, po kterou nebylo možno pachatele postavit před soud pro zákonnou překážku,
- b) doba, po kterou bylo trestní stíhání přerušeno,
- c) doba, po kterou oběť trestného činu těžkého ublížení na zdraví spočívajícího v zmrzačení pohlavních orgánů nebo sterilizaci (§ 145), nedovoleného přerušení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy (§ 159), obchodování s lidmi (§ 168), zavlčení spáchaného za účelem donucení jiného k sňatku (§ 172), vydírání (§ 175) nebo útisku (§ 177) spáchaných za účelem donucení jiného k sňatku nebo k strpění zákroku směřujícího k způsobení těžkého ublížení na zdraví spočívajícího v zmrzačení pohlavních orgánů nebo některého trestného činu uvedeného v hlavě třetí zvláštní části tohoto

zákona o trestných činech proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti anebo trestného činu svádění k pohlavnímu styku (§ 202) byla mladší osmnácti let,

- d) zkušební doba podmíněného zastavení trestního stíhání nebo podmíněného odložení podání návrhu na potrestání,
  - e) doba, po kterou nebylo možné pachatele v České republice trestně stíhat, jde-li o čin, jehož trestnost se posuzuje podle zákona České republiky na základě § 8 odst. 1,
  - f) doba od vydání příkazu k zadržení do jeho odvolání nebo do pozbytí jeho platnosti z jiného důvodu,
  - g) doba, po kterou bylo dočasně upuštěno od některých úkonů trestního řízení podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních,
  - h) doba, po kterou bylo trestní stíhání dočasně odloženo.
- (4) Promlčecí doba se přerušuje
- a) zahájením trestního stíhání pro trestný čin, o jehož promlčení jde, jakož i po něm následujícím vzetím do vazby, vydáním příkazu k zatčení, podáním žádosti o zajištění vyžádání osoby z cizího státu, vydáním evropského zatýkacího rozkazu, podáním obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, návrhu na potrestání, vyhlášením odsuzujícího rozsudku pro tento trestný čin nebo doručením trestního příkazu pro takový trestný čin obviněnému, nebo
  - b) spáchal-li pachatel v promlčecí době trestný čin nový, na který trestní zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.
- (5) Přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.

§ 35

Vyloučení z promlčení

Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestní odpovědnost

- a) za trestné činy uvedené v hlavě třinácté zvláštní části tohoto zákona, s výjimkou trestných činů založení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka (§ 403), projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka (§ 404), popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia (§ 405), a to i pokud byly v minulosti spáchány činy, které by nyní měly znaky těchto trestných činů,
- b) za trestné činy vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311) a teroru (§ 312), pokud byly spáchány za takových okolností, že zakládají válečný zločin nebo zločin proti lidstnosti podle předpisů mezinárodního práva,
- c) za jiné trestné činy spáchané v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, u nichž horní hranice

trestní sazby odnětí svobody činí nejméně deset let, pokud z důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby, a které byly spáchány veřejnými činiteli anebo byly spáchány v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či náboženských.

HLAVA V TRESTNÍ SANKCE

Díl 1

Druhy trestních sankcí a obecné zásady pro jejich ukládání

§ 36

Druhy trestních sankcí

Trestními sankcemi jsou tresty a ochranná opatření.

§ 37

Obecné ustanovení pro ukládání trestních sankcí

(1) Trestní sankce lze ukládat jen na základě trestního zákona.

(2) Pachateli nelze uložit krutě a nepřiměřeně trestní sankce. Výkonem trestní sankce nesmí být ponižena lidská důstojnost.

§ 38

Přiměřenost trestních sankcí

(1) Trestní sankce je nutno ukládat s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a poměrům pachatele.

(2) Tam, kde postačí uložení trestní sankce pachatele méně postihující, nesmí být uložena trestní sankce pro pachatele citelnější.

(3) Při ukládání trestních sankcí se přihlédne i k právem chráněným zájmům osob poškozených trestným činem.

Díl 2

Tresty

Oddíl 1

Obecné zásady pro ukládání trestů

§ 39

Stanovení druhu a výměry trestu

(1) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédne k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy; dále přihlédne k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu; přihlédne

těž k jeho postoji k trestnému činu v trestním řízení, zda sjednal dohodu o vině a trestu, prohlásil svou vinu nebo označil rozhodné skutečnosti za nesporné a pokud byl označen jako spolupracující obviněný, též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Přihlédne také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele.

(2) Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.

(3) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédne k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem (§ 41 a 42), k době, která uplynula od spáchání trestného činu, k případné změně situace a k délce trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu. Při posouzení přiměřenosti délky trestního řízení soud přihlédne ke složitosti věci, k postupu orgánů činných v trestním řízení, k významu trestního řízení pro pachatele a k jeho jednání, kterým přispěl k průtahům v trestním řízení.

(4) Pokud soud neukládá souhrnný trest nebo společný trest za pokračování v trestném činu, při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne též k druhu a výměře trestů, které byly pachateli uloženy za jinou jeho trestnou činnost a dosud nebyly vykonány, tak, aby vzhledem k povaze a závažnosti trestného činu a osobě pachatele nebyl uložen takový trest, který by spolu s dosud nevykonanými tresty vedl k nepřiměřenému postihu pachatele.

(5) K okolnosti, která je zákonným znakem trestného činu, včetně okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující. K okolnosti odůvodňující mimořádné snížení trestu odnětí svobody nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující.

(6) K okolnosti přitěžující se přihlédne,

- a) jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, kdy trestní zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné,
- b) jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy trestní zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

(7) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud

- a) u spolupachatelů též k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchání trestného činu,
- b) u organizátora, návodce a pomocníka též k významu a povaze jejich účasti na spáchání trestného činu,

- c) u přípravy k zvlášť závažnému zločinu a u pokusu trestného činu též k tomu, do jaké míry se jednání pachatele k dokonání trestného činu přiblížilo, jakož i k okolnostem a k důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo.

(8) Získal-li nebo snažil-li se získat pachatel trestným činem majetkový prospěch, přihlédne k tomu soud při stanovení druhu trestu a jeho výměry; jestliže to nevyplývá z jeho majetkové nebo osobní poměry, uloží mu s přihlédnutím k výši takového majetkového prospěchu některý z trestů, který ho postihne na majetku (§ 66 až 72), a to jako trest samostatný nebo vedle jiného trestu. Soud zejména zváží uložení peněžitého trestu (§ 67 až 69).

§ 40

Ukládání trestu pachateli se zmenšenou přičetností

(1) Jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti, který si, a to ani z nedbalosti, nepřivodil vlivem návykové látky, přihlédne soud k této okolnosti při stanovení druhu trestu a jeho výměry.

(2) Má-li soud za to, že by vzhledem k zdravotnímu stavu pachatele uvedeného v odstavci 1 bylo možno za současného uložení ochranného léčení (§ 99) dosáhnout možnosti jeho nápravy i trestem kratšího trvání, sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, přičemž není vázán omezením uvedeným v § 58 odst. 4, a uloží zároveň ochranné léčení.

§ 41

Polehčující okolnosti

Soud jako k polehčující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal trestný čin poprvé a pod vlivem okolností na něm nezávislých,
- b) spáchal trestný čin v silném rozrušení, ze soucitu nebo z nedostatku životních zkušeností,
- c) spáchal trestný čin pod tlakem závislosti nebo podřízenosti,
- d) spáchal trestný čin pod vlivem hrozby nebo nátlaku,
- e) spáchal trestný čin pod vlivem tíživých osobních nebo rodinných poměrů, které si sám nezpůsobil,
- f) spáchal trestný čin ve věku blízkém věku mladistvých,
- g) spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, anebo překročil meze přípustného rizika nebo meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost,
- h) spáchal trestný čin v právním omylu, kterého se bylo možno vyvarovat,
- i) trestným činem způsobil nižší škodu nebo jiný menší škodlivý následek,

- j) přičinil se o odstranění škodlivých následků trestného činu nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu,
- k) svůj trestný čin sám oznámil úřadům,
- l) se k trestnému činu doznal,
- m) napomáhal při objasňování své trestné činnosti nebo významně přispěl k objasnění trestného činu spáchaného jiným,
- n) přispěl zejména jako spolupracující obviněný k objasňování trestné činnosti spáchané členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny,
- o) trestného činu upřímně litoval, nebo
- p) vedl před spáchaním trestného činu řádný život.

§ 42

Přitěžující okolnosti

Soud jako k přitěžující okolnosti přihlídné zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal trestný čin s rozmyslem nebo po předchozím uvážení,
- b) spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti, z pomsty, z národnostní, rasové, etnické, náboženské, třídní či jiné podobné nenávisti nebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky,
- c) spáchal trestný čin surovým nebo trýznivým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí nebo jiným obdobným způsobem,
- d) spáchal trestný čin využívaje něčí nouze, tísně, bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti,
- e) trestným činem porušil zvláštní povinnost,
- f) ke spáchání trestného činu zneužil svého zaměstnání, postavení nebo funkce,
- g) spáchal trestný čin vůči osobě podílející se na ochraně života a zdraví nebo na ochraně majetku,
- h) spáchal trestný čin vůči dítěti, osobě blízké, těhotné, nemocné, zdravotně postižené, vysokého věku nebo nemohoucí a ohrozil tím jejich život nebo zdraví, způsobil jim škodu, újmu na zdraví nebo jinou újmu anebo se na jejich úkor bezdůvodně obohatil,
- i) svedl k činu jinak trestnému, provinění nebo trestnému činu jiného, zejména dítě mladší patnácti let, mladistvého nebo osobu ve věku blízkém věku mladistvých,
- j) spáchal trestný čin za krizové situace, živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek, anebo na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace,
- k) trestným činem způsobil vyšší škodu nebo jiný větší škodlivý následek,
- l) trestným činem získal vyšší prospěch,
- m) spáchal trestný čin ve větším rozsahu, na více věcech nebo více osobách, anebo trestný čin páchal nebo v něm pokračoval po delší dobu,
- n) spáchal více trestných činů,

- o) spáchal trestný čin s další osobou,
- p) spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení, nebo
- q) byl již pro trestný čin odsouzen; soud je oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující, zejména s ohledem na význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění, jeho pohnutku a dobu, která uplynula od posledního odsouzení, a jde-li o pachatele trestného činu, který byl spáchán ve stavu vyvolaném duševní poruchou, anebo o pachatele, který se oddává zneužívání návykové látky a spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním, také tehdy, započal-li léčení nebo učinil jiná potřebná opatření k jeho zahájení.

§ 43

Úhrnný a souhrnný trest

(1) Odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest podle toho ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejpřísnější trestný; jde-li o vícečinný souběh většího počtu trestných činů, může soud pachateli uložit trest odnětí svobody v rámci trestní sazby, jejíž horní hranice se zvyšuje o jednu třetinu; horní hranice trestní sazby odnětí svobody však nesmí ani po tomto zvýšení převyšovat dvacet let a při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí převyšovat třicet let. Vedle trestu přípustného podle takového ustanovení lze v rámci úhrnného trestu uložit i jiný druh trestu, jestliže jeho uložení by bylo odůvodněno některým ze souzených trestných činů. Jsou-li dolní hranice trestních sazeb odnětí svobody různé, je dolní hranicí úhrnného trestu nejvyšší z nich. Stanoví-li trestní zákon za některý z takových trestných činů pouze trest odnětí svobody, může být úhrnným trestem jen trest odnětí svobody jako trest samostatný.

(2) Soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachateli rozsudkem dřívejším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívejším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, trest ztráty vojenské hodnosti, trest propadnutí majetku nebo trest propadnutí věci, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívejším.

(3) Odsuzujícím rozsudkem podle odstavce 2 se rozumí i rozsudek, kterým bylo za podmínek § 48 odst. 1 podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

(4) Ustanovení o souhrnném trestu se neužije, jestliže dřívější odsouzení je takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, nebo jestliže byl dřívější odsuzující rozsudek vydán soudem jiného členského státu Evropské unie.

§ 44

Upuštění od uložení souhrnného trestu

Soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný.

§ 45

Ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu

(1) Odsuzuje-li soud pachatele za dílčí útok u pokračování v trestném činu (§ 116), za jehož ostatní útoky byl odsouzen rozsudkem, který již nabyl právní moci, zruší v tomto dřívějším rozsudku výrok o vině o pokračujícím trestném činu a trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají v uvedeném výroku o vině svůj podklad, a znovu při vázanosti skutkovými zjištěními v zrušeném rozsudku rozhodne o vině pokračujícím trestným činem, včetně nového dílčího útoku, popřípadě trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, o společném trestu za pokračující trestný čin, který nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším, a případně i o navazujících výrocích, které mají ve výroku o vině svůj podklad. V rámci společného trestu za pokračování v trestném činu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, propadnutí majetku nebo propadnutí věci, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

(2) Ustanovení § 43 a 44 se obdobně uplatní v případech, kdy je současně ukládán trest za více trestných činů.

(3) Ustanovení o společném trestu za pokračování v trestném činu se užije i tehdy, je-li dřívější odsouzení takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

(4) Ustanovení o společném trestu za pokračování v trestném činu se neužije, jestliže byl dřívější odsuzující rozsudek vydán soudem jiného členského státu Evropské unie.

Oddíl 2

Upuštění od potrestání

§ 46

Obecné ustanovení

(1) Od potrestání pachatele, který spáchal přečin, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, lze upustit, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již pouhé projednání věci postačí k jeho nápravě i k ochraně společnosti.

(2) Soud upustí od potrestání pachatele označeného jako spolupracující obviněný, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 178a odst. 1 a 2 trestního řádu a podal-li spolupracující obviněný jak v přípravném řízení, tak v řízení před soudem úplnou a pravdivou výpověď o skutečnostech, které jsou způsobily významně přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny; ustanovení § 48 odst. 1 tím není dotčeno. Upustit od potrestání pachatele označeného jako spolupracující obviněný takto nelze, jestliže jím spáchaný trestný čin je závažnější než zločin, k jehož objasnění přispěl, jestliže se podílel jako organizátor nebo návodce na spáchání zločinu, k jehož objasnění přispěl, jestliže jím způsobil úmyslně těžkou újmu na zdraví nebo smrt nebo jsou-li dány důvody pro mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody (§ 59).

(3) Soud může upustit od potrestání také tehdy, jestliže pachatel přípravy nebo pokusu trestného činu nerozpoznal, že příprava nebo pokus vzhledem k povaze nebo druhu předmětu útoku, na němž měl být čin spáchan, anebo vzhledem k povaze nebo druhu prostředku, jímž měl být čin spáchan, nemohl vést k dokonání.

(4) Upustil-li soud od potrestání, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 47

Upuštění od potrestání za současného uložení ochranného léčení nebo zabezpečovací detence

(1) Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou, a soud má za to, že ochranné léčení (§ 99), které zároveň ukládá, zajistí nápravu pachatele a ochranu společnosti lépe než trest. Tohoto ustanovení se nepoužije, jestliže si pachatel stav zmenšené přičetnosti nebo duševní poruchu přivodil, byť i z nedbalosti, vlivem návykové látky.

(2) Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal zločin ve stavu zmenšené přičetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou, a nelze přitom očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možností působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně

společnosti, a soud má za to, že zabezpečovací detence (§ 100), kterou pachatelé zároveň ukládá, zajistí ochranu společnosti lépe než trest.

§ 48

Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem

(1) Za podmínek uvedených v § 46 odst. 1, 2 nebo 3 může soud podmíněně upustit od potrestání a stanovit dohled nad pachatelem, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování pachatele.

(2) Při podmíněném upuštění od potrestání stanoví soud zkušební dobu až na jeden rok a zároveň uloží pachateli dohled (§ 49 až 51).

(3) Pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

(4) Soud může jako přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uložit zejména

- podrobit se výcviku pro získání vhodné pracovní kvalifikace,
- podrobit se vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy,
- podrobit se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením podle tohoto zákona,
- podrobit se vhodným programům psychologického poradenství,
- zdržet se návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami,
- zdržet se neoprávněných zásahů do práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob,
- zdržet se hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek,
- zdržet se požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek,
- uhradit dlužné výživné nebo jinou dlužnou částku,
- veřejně se osobně omluvit poškozenému, nebo
- poskytnout poškozenému přiměřené zadostiučinění.

(5) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v odstavci 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

(6) Jestliže pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, vede ve zkušební době řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může soud uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost

nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich, anebo může zrušit uložený dohled, pokud již není zapotřebí zvýšené sledovat a kontrolovat jeho chování; toto rozhodnutí může soud učinit nejdříve po uplynutí šesti měsíců uložené zkušební doby. Stanovená zkušební doba zůstává rozhodnutím podle věty první nedotčena.

(7) Jestliže pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne o uložení trestu, a to popřípadě již během zkušební doby.

(8) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 7, aniž na tom měl pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, vinu, má se za to, že se osvědčil.

(9) Bylo-li vysloveno, že se pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen.

Oddíl 3

Dohled

§ 49

Pojem a účel dohledu

(1) Dohledem se rozumí pravidelný osobní kontakt pachatele s úředníkem Probační a mediační služby (dále jen „probační úředník“), spolupráce při vytváření a realizaci probačního plánu dohledu a kontrola dodržování podmínek uložených pachateli soudem nebo vyplývajících ze zákona.

(2) Účelem dohledu je

- sledování a kontrola chování pachatele, čímž je zajišťována ochrana společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,
- odborné vedení a pomoc pachateli s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

(3) Dohled nad pachatelem provádí probační úředník.

§ 50

Povinnosti pachatele

Pachatel, kterému byl uložen dohled, je povinen

- spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví, a plnit probační plán dohledu,
- dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu probační úředník stanoví,
- informovat probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání a zdrojích obživy, dodržování soudem uložených přiměřených omezení a přiměřených povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,
- umožnit probačnímu úředníkovi vstup do obydlí, ve kterém se zdržuje.

§ 51**Povinnosti a oprávnění probačního úředníka**

Probační úředník je povinen vykonávat dohled nad pachatelem v souladu s vytvořeným probačním plánem, být mu nápomocen v jeho záležitostech a plnit pokyny, které dal předseda senátu Probační a mediační službě a které směřují k výkonu dohledu a k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Probační úředník je povinen probační plán pravidelně aktualizovat s přihlédnutím k výsledkům dohledu a k osobním, rodinným a jiným poměrům pachatele.

Oddíl 4**Druhy trestů a výjimečný trest****§ 52****Druhy trestů**

(1) Za spáchané trestné činy může soud uložit tresty

- a) odnětí svobody,
- b) domácí vězení,
- c) obecně prospěšné práce,
- d) propadnutí majetku,
- e) peněžitý trest,
- f) propadnutí věci,
- g) zákaz činnosti,
- h) zákaz držení a chovu zvířat,
- i) zákaz pobytu,
- j) zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
- k) ztrátu čestných titulů nebo vyznamenání,
- l) ztrátu vojenské hodnosti,
- m) vyhoštění.

(2) Trestem odnětí svobody se rozumí, nestanoví-li trestní zákon jinak,

- a) nepodmíněný trest odnětí svobody,
- b) podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody,
- c) podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem.

(3) Zvláštním typem trestu odnětí svobody je výjimečný trest (§ 54).

§ 53**Ukládání více trestů samostatně a vedle sebe**

(1) Stanoví-li trestní zákon za některý trestný čin několik trestů, lze uložit každý tento trest samostatně nebo i více těchto trestů vedle sebe. Vedle trestu, který stanoví trestní zákon za některý trestný čin, lze uložit i jiné tresty uvedené v § 52. Nelze však uložit domácí vězení vedle odnětí svobody a obecně prospěšných prací, obecně prospěšné práce vedle odnětí svobody, peněžitý trest vedle propadnutí majetku a zákaz pobytu vedle vyhoštění.

(2) Domácí vězení, obecně prospěšné práce, peněžitý trest, zákaz držení a chovu zvířat, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, vyhoštění a zákaz pobytu lze uložit samostatně, i když trestní zákon na některý trestný čin takový trest nestanoví.

§ 54**Výjimečný trest**

(1) Výjimečným trestem se rozumí jednak trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let, jednak trest odnětí svobody na doživotí. Výjimečný trest může být uložen jen za zvlášť závažný zločin, u něhož to trestní zákon dovoluje.

(2) Trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let může soud uložit pouze tehdy, jestliže závažnost zvlášť závažného zločinu je velmi vysoká nebo možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena.

(3) Trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, který spáchal zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 3, nebo který při spáchání zvlášť závažného zločinu obecného ohrožení podle § 272 odst. 3, vlastizrady (§ 309), teroristického útoku podle § 311 odst. 3, teroru (§ 312), genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje podle § 411 odst. 3, válečné krutosti podle § 412 odst. 3, perzekuce obyvatelstva podle § 413 odst. 3 nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3 zavinil úmyslně smrt jiného člověka, a to za podmínek, že

- a) takový zvlášť závažný zločin je mimořádně závažný vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku a
- b) uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let.

(4) Uložil-li soud trest odnětí svobody na doživotí, může zároveň rozhodnout, že doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou se pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává.

Oddíl 5**Ukládání a výkon jednotlivých trestů****§ 55****Odnětí svobody**

(1) Nepodmíněný trest odnětí svobody se ukládá nejvýše na dvacet let, jestliže nejde o mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody (§ 59), ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 108) nebo o výjimečný trest (§ 54).

(2) Za trestné činy, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje pět let, lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k tomu, aby pachatel vedl řádný život. Za trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 nebo 2 lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit jiným trestem.

(3) Nepodmíněný trest odnětí svobody se vykonává podle jiného právního předpisu ve věznicích.

§ 56

Výkon trestu odnětí svobody

(1) Nepodmíněný trest odnětí svobody se vykonává diferencovaně ve věznici

- a) s ostrahou, nebo
- b) se zvýšenou ostrahou.

(2) Soud zpravidla zařadí do věznice

- a) s ostrahou pachatele, u kterého nejsou splněny podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou,
- b) se zvýšenou ostrahou pachatele, kterému byl uložen výjimečný trest (§ 54), kterému byl uložen trest odnětí svobody za trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 108), kterému byl za zvlášť závažný zločin (§ 14 odst. 3) uložen trest odnětí svobody ve výměře nejméně osm let, nebo který byl odsouzen za úmyslný trestný čin a v posledních pěti letech uprchl nebo se pokusil uprchnout z vazby, z výkonu trestu nebo z výkonu zabezpečovací detence.

(3) Soud může zařadit pachatele do věznice jiného typu, než do které má být podle odstavce 2 zařazen, má-li se zřetelem na závažnost trestného činu a na stupeň a povahu narušení pachatele za to, že bude působení na něj, aby vedl řádný život, v jiném typu věznice lépe zaručeno; do věznice se zvýšenou ostrahou zařadí však vždy pachatele, jemuž byl uložen trest odnětí svobody na doživotí.

(4) Způsob výkonu trestu v jednotlivých typech věznic upravuje jiný právní předpis.

§ 57

Přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu

(1) Během výkonu trestu odnětí svobody může soud rozhodnout o přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu.

(2) O přeřazení odsouzeného do věznice s ostrahou rozhodne soud tehdy, jestliže chování odsouzeného a způsob, jakým plní své povinnosti, odůvodňují závěr, že přeřazení přispěje k jeho nápravě.

(3) O přeřazení odsouzeného do věznice se zvýšenou ostrahou může soud rozhodnout, jestliže

- a) odsouzený závažným způsobem nebo opakovaně porušil stanovený pořádek nebo kázeň, nebo
- b) odsouzený byl pravomocně uznán vinným trestným činem, který spáchal během výkonu trestu.

(4) Z věznice se zvýšenou ostrahou nelze přeřadit

- a) odsouzeného, kterému byl uložen trest odnětí svobody na doživotí a který dosud nevykonal alespoň deset let tohoto trestu,
- b) jiného odsouzeného, který trest vykonává ve věznici se zvýšenou ostrahou, před výkonem alespoň jedné čtvrtiny uloženého trestu.

(5) Na návrh odsouzeného, který ve věznici se zvýšenou ostrahou vykonával nepřetržitě alespoň jednu čtvrtinu uloženého trestu, nejméně však šest měsíců, může soud rozhodnout o jeho přeřazení do věznice s ostrahou. Odsouzený, kterému byl uložen trest odnětí svobody na doživotí, může podat návrh na přeřazení do věznice s ostrahou nejdříve po výkonu deseti let tohoto trestu.

(6) Není-li návrhu podle odstavce 5 vyhověno, může jej odsouzený opakovat až po uplynutí šesti měsíců od skončení řízení o jeho předchozím návrhu.

§ 57a

zušen

§ 58

Mimořádné snížení trestu odnětí svobody

(1) Má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody trestním zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby tímto zákonem stanovené.

(2) Má-li soud za to, že vzhledem k poměrům pachatele a povaze jím spáchané trestné činnosti lze dosáhnout jeho nápravy i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, pokud odsuzuje pachatele, který

- a) napomohl zabránit trestnému činu, jenž jiný přisvědčoval nebo se o něj pokusil, nebo
- b) prohlásil svoji vinu.

(3) Lze-li mít za to, že vzhledem k poměrům pachatele a povaze jím spáchané trestné činnosti lze dosáhnout jeho nápravy i trestem kratšího trvání, může být trest odnětí svobody uložen pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, je-li ukládán rozsudkem, kterým se schvaluje dohoda o vině a trestu.

(4) Při snížení trestu odnětí svobody podle odstavců 1 až 3 nelze uložit trest

- a) pod pět let, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň dvanáct let,
- b) pod tři léta, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň osm let,
- c) pod jeden rok, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň pět let.

(5) Soud sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby také pachatelem označenému jako spolupracující obviněný, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 178a odst. 1 trestního řádu a podal-li spolupracující obviněný jak v přípravném řízení, tak v řízení před soudem úplnou a pravdivou výpověď o skutečnostech, které jsou způsobily významně přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny; přitom vezme v úvahu povahu trestného činu uvedeného v jeho doznání v porovnání se zločinem spáchaným členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, k jehož objasnění přispěl, dále význam takového jeho jednání, osobu pachatele a okolnosti případu, zejména zda a jakým způsobem se podílel na takovém zločinu, k jehož objasnění se zavázal, a jaké následky svým jednáním případně způsobil. Omezením stanoveným v odstavci 4 přitom není vázán.

(6) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele za přípravu k trestnému činu nebo za pokus trestného činu nebo za pomoc k trestnému činu a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu nebo pomoci za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání. Omezením stanoveným v odstavci 4 přitom není vázán.

(7) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby také tehdy, jestliže pachatel jednal v právním omylu, ale mohl se tohoto omylu vyvarovat (§ 19 odst. 2), spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky krajní nouze (§ 28) nebo nutné obrany (§ 29), anebo překročil meze přípustného rizika (§ 31) nebo meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost. Omezením stanoveným v odstavci 4 přitom není vázán.

§ 59

Mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody

(1) Pachatel, který znovu spáchal zvlášť závažný zločin (§ 14 odst. 3), ač již byl pro takový nebo jiný zvlášť závažný zločin potrestán, může soud uložit trest v horní polovině trestní sazby odnětí svobody stanovené v trestním zákoně, jejíž horní hranice se zvyšuje o jednu třetinu, jestliže závažnost zvlášť závažného zločinu je vzhledem

k takové recidivě a ostatním okolnostem případu vysoká nebo možností nápravy pachatele je ztížena.

(2) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody může po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat dvacet let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí horní hranice převyšovat třicet let.

§ 60

Domácí vězení

(1) Soud může uložit trest domácího vězení až na dvě léta, odsuzuje-li pachatele přeciňu, jestliže

- a) vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přeciňu a osobě a poměrům pachatele, lze mít důvodně za to, že postačí uložení tohoto trestu, a to popřípadě i vedle jiného trestu, a
- b) pachatel dá písemný slib, že se ve stanovené době bude zdržovat v obydlí nebo jeho části na určené adrese a při výkonu kontroly poskytne veškerou potřebnou součinnost.

(2) Jako samostatný trest může být trest domácího vězení uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přeciňu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest domácího vězení spočívá v povinnosti odsouzeného zdržovat se po dobu výkonu tohoto trestu v určeném obydlí nebo jeho části v soudem stanoveném časovém období, nebrání-li mu v tom důležité důvody, zejména výkon zaměstnání nebo povolání nebo poskytnutí zdravotních služeb u poskytovatele zdravotních služeb v důsledku jeho onemocnění nebo úrazu; poskytovatel zdravotních služeb je povinen na vyžádání orgánu činného v trestním řízení mu tuto skutečnost sdělit.

(4) Soud stanoví časové období, ve kterém je odsouzený povinen se zdržovat v určeném obydlí nebo jeho části, v pracovních dnech, ve dnech pracovního klidu a pracovního volna s přihlédnutím zejména k jeho pracovní době a k času potřebnému k cestě do zaměstnání, k péči o nezletilé děti a k vyřizování nutných osobních a rodinných záležitostí, aby při zajištění všech nezbytných potřeb odsouzeného a jeho rodiny ho přiměřeně postihl na svobodě. Soud může odsouzenému povolit navštěvování pravidelných bohoslužeb nebo náboženských shromáždění i ve dnech pracovního klidu a pracovního volna.

(5) Soud může nad pachatelem na dobu výkonu trestu domácího vězení vyslovit dohled; na výkon dohledu se použijí obdobně § 49 až 51.

(6) Soud může uložit pachateli na dobu výkonu tohoto trestu přiměřeně omezení nebo přiměřeně povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

(7) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

§ 60a

Zrušení dohledu nebo přiměřených omezení, přiměřených povinností a výchovných opatření

Jestliže odsouzený, kterému byl uložen trest domácího vězení, vede řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může soud uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich, anebo může zrušit uložený dohled, pokud již není zapotřebí zvýšeně sledovat a kontrolovat jeho chování; toto rozhodnutí může soud učinit nejdříve po výkonu jedné třetiny uloženého trestu domácího vězení, nejméně však po šesti měsících výkonu tohoto trestu.

§ 61

Náhradní trest odnětí svobody

(1) Ukládá-li soud trest domácího vězení, stanoví pro případ, že by se pachatel vyhýbal nástupu výkonu tohoto trestu, bez závažného důvodu porušil sjednané podmínky jeho výkonu, zaviněně nevykonával ve stanoveném časovém období uložený trest či jinak mařil výkon tohoto trestu nebo nevedl řádný život, náhradní trest odnětí svobody až na jeden rok; náhradní trest odnětí svobody nesmí přesahovat horní hranici trestní sazby trestu odnětí svobody. O výkonu náhradního trestu odnětí svobody může soud rozhodnout i během doby stanovené pro výkon trestu domácího vězení; rozhodne-li o výkonu náhradního trestu odnětí svobody, stanoví zároveň i způsob jeho výkonu.

(2) Pokud odsouzený zaviněl příčinu k rozhodnutí o tom, že se náhradní trest odnětí svobody vykoná, po výkonu poloviny uloženého trestu domácího vězení, soud délku náhradního trestu odnětí svobody stanoví podle odstavce 1 zkrátí na polovinu.

(3) Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat trest domácího vězení v platnosti, i když odsouzený zaviněl příčinu k rozhodnutí o výkonu náhradního trestu odnětí svobody, a

- a) stanovit nad odsouzeným na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku dohled,
- b) prodloužit dobu výkonu tohoto trestu až o jeden rok, přičemž nesmí překročit nejvyšší výměru tohoto trestu stanovenou v § 60 odst. 1,
- c) stanovit odsouzenému na dobu výkonu trestu nebo

jeho zbytku dosud neuložené přiměřené omezení nebo přiměřenou povinnost podle § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život, nebo

d) stanovit odsouzenému na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku některé z výchovných opatření podle § 60 odst. 7, je-li ve věku blízkém věku mladistvých.

(4) Na výkon dohledu se použijí obdobně § 49 až 51.

§ 62

Obecně prospěšné práce

(1) Soud může uložit trest obecně prospěšných prací, odsuzuje-li pachatele za přečin; jako samostatný trest může být trest obecně prospěšných prací uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(2) Soud trest obecně prospěšných prací zpravidla neucládí, jde-li o pachatele, kterému byl trest obecně prospěšných prací v době tří let předcházejících uložení tohoto druhu trestu přeměněn na trest odnětí svobody podle § 65 odst. 3.

(3) Trest obecně prospěšných prací spočívá v povinnosti odsouzeného provést ve stanoveném rozsahu práce k obecně prospěšným účelům ve prospěch poskytovatele obecně prospěšných prací, kterým může být stát, kraj, obec nebo právnická osoba, která se zabývá vzděláním a vědou, kulturou, školstvím, ochranou zdraví, požární ochranou, ochranou životního prostředí, podporou a ochranou mládeže, ochranou zvířat, humanitární, sociální, charitativní, náboženskou, tělovýchovnou a sportovní činností a která tuto činnost vykonává k veřejně prospěšnému účelu. Práce nesmí sloužit výdělečným účelům odsouzeného.

§ 63

Výměra trestu obecně prospěšných prací

(1) Trest obecně prospěšných prací může soud uložit ve výměře od 50 do 300 hodin.

(2) Soud může uložit pachateli na dobu trestu i přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou přečinem způsobil nebo aby vydal bezdůvodně obohacení získané přečinem.

(3) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

§ 64**Stanovisko pachatele a jeho zdravotní způsobilost**

Při ukládání trestu obecně prospěšných prací přihlédné soud ke stanovisku pachatele, k jeho zdravotnímu stavu a k možnosti uložení tohoto trestu. Trest obecně prospěšných prací neuloží, je-li pachatel zdravotně nezpůsobilý k soustavnému výkonu práce.

§ 65**Výkon trestu obecně prospěšných prací**

(1) Obecně prospěšné práce je odsouzený povinen vykonat osobně a bezplatně ve svém volném čase nejpozději do jednoho roku ode dne stanoveného jako den nástupu výkonu tohoto trestu. Do této doby se nezapočítává doba, po kterou odsouzený

- a) nemohl obecně prospěšné práce vykonávat pro zdravotní nebo zákonné překážky, nebo
- b) byl ve vazbě nebo vykonával trest odnětí svobody.

(2) Jestliže odsouzený, kterému byl uložen trest obecně prospěšných prací, vede řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může soud uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich; toto rozhodnutí může soud učinit nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne stanoveného jako den nástupu výkonu tohoto trestu.

(3) Jestliže pachatel v době od odsouzení do skončení výkonu trestu obecně prospěšných prací nevede řádný život, vyhýbá se nástupu výkonu trestu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu trestu obecně prospěšných prací, jinak maří výkon tohoto trestu nebo zaviněně tento trest ve stanovené době nevykonává, může soud přeměnit, a to i během doby stanovené pro jeho výkon, trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodnout zároveň o způsobu jeho výkonu; přitom každá i jen započatá hodina nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítá za jeden den odnětí svobody.

(4) Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat trest obecně prospěšných prací v platnosti nebo prodloužit dobu výkonu tohoto trestu až o šest měsíců, i když odsouzený zaviněně přičinil k přeměně trestu podle odstavce 3, a

- a) stanovit nad odsouzeným na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku dohled,
- b) stanovit odsouzenému na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku dosud neuložená přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4, nebo
- c) stanovit odsouzenému na dobu výkonu trestu nebo jeho zbytku některé z výchovných opatření podle § 63 odst. 3, je-li ve věku blízkém věku mladistvých. Na výkon dohledu se užije obdobně § 49 až 51.

(5) Na pachatele, kterému byl uložen trest obecně prospěšných prací, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

§ 66**Propadnutí majetku**

(1) Soud může vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu a poměrům pachatele uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li pachatele k výjimečnému trestu anebo odsuzuje-li jej za zvlášť závažný zločin, jímž pachatel pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný zločin dovoluje; jako samostatný trest může být trest propadnutí majetku uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a k osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(4) Výrokem o propadnutí majetku zaniká společné jmění manželů.

(5) Propadlý majetek připadá státu. Zástavní práva k propadlému majetku nezanikají.

§ 67**Peněžitý trest**

(1) Peněžitý trest může soud uložit, jestliže pachatel pro sebe nebo pro jiného úmyslným trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit peněžitý trest pouze v případě, že

- a) trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný trestný čin dovoluje, nebo
- b) ho ukládá za přečin a vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele nepodmíněný trest odnětí svobody současně neukládá.

(3) Jako samostatný trest může být peněžitý trest uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a k osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

§ 68**Výměra peněžitého trestu**

(1) Peněžitý trest se ukládá v denních sazbách a činí nejméně 20 a nejvíce 730 celých denních sazeb.

(2) Denní sazba činí nejméně 100 Kč a nejvíce 50 000 Kč.

(3) Počet denních sazeb soud určí s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu. Dvojnásobek počtu denních sazeb nesmí však ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody a náhradním trestem odnětí svobody za trest domácího vězení přesahovat horní hranici trestní sazby trestu odnětí svobody. Výši jedné denní sazby peněžitého trestu stanoví soud se zřetelem k osobním a majetkovým poměrům pachatele. Přitom vychází zpravidla z čistého příjmu, který pachatel má nebo by mohl mít průměrně za jeden den.

(4) Příjmy pachatele, jeho majetek a výnosy z něj, jakož i jiné podklady pro určení výše denní sazby mohou být stanoveny odhadem soudu.

(5) Soud v rozhodnutí uvede počet a výši denních sazeb. Se zřetelem k osobním a majetkovým poměrům pachatele může soud stanovit, že peněžitý trest bude zaplacen v průměřených měsíčních splátkách; přitom může určit, že výhoda splátek peněžitého trestu odpadá, jestliže pachatel nezaplatí dílčí splátku včas.

(6) Peněžitý trest soud neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný.

§ 69

Výkon peněžitého trestu

(1) Zaplacené částky peněžitého trestu připadají státu.

(2) Jestliže pachatel nezaplatí peněžitý trest na výzvu soudu nebo do uplynutí doby, na kterou byl výkon trestu odložen anebo na kterou byly povoleny splátky, a pokud je zřejmé, že by vymáhání peněžitého trestu mohlo být zmařeno nebo by bylo bezvýsledné, přemění soud peněžitý trest nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodne zároveň o způsobu jeho výkonu; přitom každá zcela nezaplacená částka odpovídající jedné denní sazbě se počítá za dva dny odnětí svobody.

(3) Na pachatele, kterému byl uložen peněžitý trest za jiný trestný čin než zvlášť závažný zločin, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

§ 70

Propadnutí věci

(1) Soud uloží trest propadnutí věci, která je bezprostředním výnosem z trestné činnosti.

(2) Soud může uložit trest propadnutí věci,

- která je nástrojem trestné činnosti, nebo
- která je zprostředkovaným výnosem z trestné činnosti, pokud hodnota věci tvoří bezprostřední výnos z trestné činnosti není ve vztahu k hodnotě věci tvořící zprostředkovaný výnos z trestné činnosti zanedbatelná.

(3) Trest propadnutí věci může soud uložit, jen jde-li o věc náležející pachateli.

(4) Drží-li pachatel v rozporu s jiným právním předpisem věc uvedenou v odstavci 2, ve vztahu k níž

je možno uložit propadnutí věci, uloží mu soud vždy i tento trest.

(5) Před právní mocí rozhodnutí platí zákaz zcizení propadlé věci, který zahrnuje i zákaz jiných dispozic směřujících ke zmaření trestu propadnutí věci.

(6) Propadlá věc připadá státu. Zástavní práva k propadlé věci nezanikají.

§ 71

Propadnutí náhradní hodnoty

(1) Jestliže pachatel věc, kterou soud mohl prohlásit za propadlou podle § 70, před uložením trestu propadnutí věci zničí, poškodí nebo jinak znehodnotí, zcizí, učiní neupotřebitelnou, odstraní nebo zužitkuje, zejména spotřebuje, nebo jinak její propadnutí zmaří, může mu soud uložit propadnutí náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci. Hodnotu věci, kterou soud mohl prohlásit za propadlou, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.

(2) Je-li věc, byť i jen zčásti, znehodnocena, učiněna neupotřebitelnou nebo odstraněna, může soud uložit propadnutí náhradní hodnoty vedle propadnutí věci podle § 70.

(3) Propadlá náhradní hodnota připadá státu. Zástavní práva k propadlé náhradní hodnotě nezanikají.

§ 72

Samostatný trest propadnutí věci

Trest propadnutí věci může soud uložit jako trest samostatný pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

§ 73

Zákaz činnosti

(1) Soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností.

(2) Trest zákazu činnosti jako trest samostatný může soud uložit pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný trestný čin dovoluje a jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Pachateli, který se trestného činu dopustil v souvislosti s řízením motorového vozidla, může soud uložit povinnost podrobit se terapeutickému programu podle zákona upravujícího provoz na pozemních komunikacích (dále jen „terapeutický program pro řidiče“).

(4) Trest zákazu činnosti spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon určitého zaměstnání, povolání nebo funkce nebo

takové činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení, nebo jejíž výkon upravuje jiný právní předpis.

§ 74

Výkon trestu zákazu činnosti

(1) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti se nezapočítává doba výkonu trestu odnětí svobody; započítává se však doba, po kterou bylo pachatelé před právní mocí rozsudku oprávnění k činnosti, která je předmětem zákazu, v souvislosti s trestným činem odňato podle jiného právního předpisu nebo na základě opatření orgánu veřejné moci nesměl již tuto činnost vykonávat anebo ji nemohl vykonávat, protože se k tomu zavázal pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání.

(2) Byl-li trest zákazu činnosti vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 74a

Zákaz držení a chovu zvířat

(1) Soud může uložit trest zákazu držení a chovu zvířat až na deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s držením, chovem nebo péčí o zvíře.

(2) Trest zákazu držení a chovu zvířat jako trest samostatný může soud uložit pouze v případě, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest zákazu držení a chovu zvířat spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje držení, chov a péče o zvíře.

§ 74b

Výkon trestu zákazu držení a chovu zvířat

(1) Do doby výkonu trestu zákazu držení a chovu zvířat se nezapočítává doba výkonu trestu odnětí svobody; započítává se však doba, po kterou pachatel před právní mocí rozsudku na základě rozhodnutí nebo opatření orgánu veřejné moci nesměl již zvířata, která jsou předmětem zákazu, držet nebo chovat anebo o ně pečovat nebo je nemohl držet nebo chovat anebo o ně pečovat, protože se k tomu zavázal pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání.

(2) Byl-li trest zákazu držení a chovu zvířat vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 75

Zákaz pobytu

(1) Soud může uložit trest zákazu pobytu na jeden rok až deset let za úmyslný trestný čin, vyžaduje-li to se zřetelem na dosavadní způsob života pachatele a místo spáchání činu ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku; trest zákazu pobytu se nesmí

vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý pobyt.

(2) Trest zákazu pobytu může být uložen jako samostatný trest za trestný čin, na který trestní zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice trestní sazby nepřevyšuje tři léta, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Soud může uložit pachatelé na dobu výkonu tohoto trestu přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

(4) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

(5) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává; rozhodnutí podle odstavců 3 a 4 činí soud až po výkonu trestu odnětí svobody nebo po podmíněném propuštění.

(6) Jestliže odsouzený, kterému byl uložen trest zákazu pobytu, vede po dobu jeho výkonu řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může soud uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich; toto rozhodnutí může soud učinit nejdříve po výkonu jedné třetiny uloženého trestu zákazu pobytu, nejméně však po šesti měsících výkonu tohoto trestu.

(7) Trest zákazu pobytu spočívá v tom, že se odsouzený nesmí po dobu výkonu tohoto trestu zdržovat na určitém místě nebo v určitém obvodu; k přechodnému pobytu na takovém místě nebo v takovém obvodu v nutné osobní záležitosti je třeba povolení.

§ 76

Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Soud může uložit trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce až na deset let, dopustil-li se pachatel úmyslného trestného činu v souvislosti s návštěvou takové akce.

(2) Jako samostatný trest může být trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na stanovených sportovních, kulturních a jiných společenských akcích.

§ 77

Výkon trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Odsouzený je při výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce povinen spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, zejména postupovat podle stanoveného probačního plánu, vykonávat stanovené programy sociálního výcviku a převýchovy, programy psychologického poradenství, a považuje-li to probační úředník za potřebné, dostavovat se podle jeho pokynů v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce k určenému útvaru Policie České republiky.

(2) Do doby výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává.

§ 78

Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání

(1) Soud může uložit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání spočívá v tom, že odsouzený ztrácí vyznamenání, čestná uznání a jiné čestné tituly udělené podle vnitrostátních právních předpisů.

§ 79

Ztráta vojenské hodnosti

(1) Soud může uložit trest ztráty vojenské hodnosti, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Soud může uložit tento trest též vedle jiného trestu, jestliže to vzhledem k povaze spáchaného trestného činu vyžaduje kázeň a pořádek v ozbrojených silách.

(3) Ztráta vojenské hodnosti spočívá v tom, že se odsouzenému snižuje hodnost v ozbrojených silách na hodnost vojína.

§ 80

Vyhoštění

(1) Soud může uložit pachateli, který není občanem České republiky, trest vyhoštění z území České republiky, a to jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku,

anebo jiný obecný zájem; jako samostatný trest může být trest vyhoštění uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(2) S přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, možnostem nápravy a poměrům pachatele a ke stupni ohrožení bezpečnosti lidí, majetku nebo jiného obecného zájmu může soud uložit trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let, anebo na dobu neurčitou.

(3) Soud trest vyhoštění neuloží, jestliže

- a) se nepodařilo zjistit státní příslušnost pachatele,
- b) pachateli byl udělen azyl podle jiného právního předpisu,
- c) jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života pachatele,
- d) hrozí nebezpečí, že pachatel bude ve státě, do kterého by měl být vyhoštěn, pronásledován pro svoji rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, příslušnost k určité sociální skupině, politické nebo náboženské smýšlení, nebo jestliže by vyhoštění vystavilo pachatele mučení či jinému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení anebo trestu,
- e) pachatel je občanem Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem bez ohledu na státní příslušnost a má na území České republiky povolen trvalý pobyt anebo je cizincem s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícím rezidenta na území České republiky podle jiného právního předpisu, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku,
- f) pachatel je občanem Evropské unie a v posledních 10 letech nepřetržitě pobývá na území České republiky, neshledá-li naléhavé důvody ohrožení bezpečnosti státu, nebo
- g) pachatelem je dítě, které je občanem Evropské unie, ledaže by vyhoštění bylo v jeho nejlepším zájmu.

Odíl 6

Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody

§ 81

Podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody

(1) Soud může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta, jestliže vzhledem k osobě a poměrům pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že k působení na pachatele, aby vedl řádný život, není třeba jeho výkonu.

(2) Povolení podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody se netýká výkonu ostatních trestů uložených vedle tohoto trestu.

§ 82

**Zkušební doba, podmíněná omezení
a přiměřené povinnosti**

(1) Při podmíněném odsouzení stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let, nikoliv však na dobu kratší, než je délka podmíněně odloženého trestu odnětí svobody; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Při podmíněném odsouzení může soud pachateli uložit, aby se ve stanovené části zkušební doby, navazující na počátek zkušební doby, zdržoval ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části. Celková doba trvání pobytu podmíněně odsouzeného v určeném obydlí nebo jeho části nesmí přesáhnout jeden rok, a to i v případě stanovení delší zkušební doby.

(3) Podmíněně odsouzenému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil nebo aby vydal bezdůvodně obohacení získané trestným činem.

(4) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

(5) Doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, se započítává do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odsouzení pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo souhrnného trestu nebo společného trestu za pokračování v trestném činu; uloží-li soud znovu povinnost zdržovat se ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části, započítává se do doby trvání této povinnosti doba, po kterou odsouzený tuto povinnost řádně vykonával.

§ 82a

**Zrušení přiměřených omezení, přiměřených
povinností a výchovných opatření**

Jestliže podmíněně odsouzený vede řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může soud uložená přiměřená omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich; toto rozhodnutí může soud učinit nejdříve po uplynutí jedné třetiny zkušební doby, nejméně však po šesti měsících jejího trvání. Stanovená zkušební doba zůstává rozhodnutím podle věty první nedotčena.

§ 83

Rozhodnutí o podmíněném odsouzení

(1) Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněně odsouzení v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestu, a

- a) stanovit nad odsouzeným dohled,
- b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 82 odst. 1,
- c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život,
- d) stanovit dosud neuložená výchovná opatření podle § 82 odst. 4, je-li ve věku blízkém věku mladistvých, nebo
- e) stanovit, aby se podmíněně odsouzený zdržoval v určeném obydlí nebo jeho části podle § 82 odst. 2.

(2) Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51.

(3) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

(4) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(5) Rozhodne-li soud podle odstavce 1, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.

§ 84

**Podmíněný odklad výkonu trestu odnětí
svobody s dohledem**

Je-li třeba zvýšeně sledovat a kontrolovat chování pachatele a poskytnout mu potřebnou péči a pomoc ve zkušební době, může soud za podmínek uvedených v § 81 odst. 1 podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta za současného vyslovení dohledu nad pachatelem. Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51.

§ 85

**Zkušební doba, podmíněná omezení
a přiměřené povinnosti**

(1) Při podmíněném odsouzení s dohledem stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let, nikoliv však na dobu kratší, než je délka podmíněně odloženého trestu odnětí svobody; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Při podmíněném odsouzení s dohledem může soud pachateli uložit, aby se ve stanovené části zku-

šební doby, navazující na počátek zkušební doby, zdržoval ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části. Celková doba trvání pobytu podmíněně odsouzeného v určeném obydlí nebo jeho části nesmí přesáhnout jeden rok, a to i v případě stanovení delší zkušební doby.

(3) Podmíněně odsouzenému, nad kterým byl stanoven dohled, může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil nebo aby vydal bezúvodně obohacení získané trestným činem.

(4) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení nebo přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé.

§ 85a

Zrušení dohledu nebo přiměřených omezení, přiměřených povinností a výchovných opatření

Jestliže podmíněně odsouzený, kterému byl uložen dohled, vede ve zkušební době řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může soud uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich, anebo může zrušit uložený dohled, pokud již není zapotřebí zvýšené sledovat a kontrolovat jeho chování; toto rozhodnutí může soud učinit nejdříve po uplynutí jedné třetiny uložené zkušební doby, nejméně však po šesti měsících jejího trvání. Stanovená zkušební doba zůstává rozhodnutím podle věty první nedotčena.

§ 86

Rozhodnutí o podmíněném odsouzení s dohledem

(1) Jestliže podmíněně odsouzený, ohledně něhož byl vysloven dohled, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněně odsouzení s dohledem v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestu,

- a) stanovit nad odsouzeným další povinnosti v rámci uloženého dohledu,
- b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 85 odst. 1,

- c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život,
- d) stanovit dosud neuložená výchovná opatření podle § 85 odst. 4, je-li ve věku blízkém věku mladistvých, nebo
- e) stanovit, aby se podmíněně odsouzený zdržoval v určeném obydlí nebo jeho části podle § 85 odst. 2.

(2) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

(3) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(4) Rozhodne-li soud podle odstavce 1, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.

§ 87

Obdobné užití ustanovení o podmíněném odsouzení

Na vztah podmíněného odkladu výkonu trestu odněti svobody k dalším trestům uloženým vedle tohoto trestu podle § 81 odst. 2 a na zápočet doby, po kterou podmíněně odsouzený s dohledem vedl ve zkušební době řádný život nebo řádně vykonával povinnost zdržovat se ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části, do nové zkušební doby nebo do doby trvání této povinnosti, je-li uložena znovu, podle § 82 odst. 5 se užije obdobné ustanovení o podmíněném odsouzení.

Oddíl 7

Podmíněné propuštění z výkonu trestu odněti svobody a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

§ 88

Podmíněné propuštění z výkonu trestu odněti svobody

(1) Soud může odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného, a

- a) odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odněti svobody, nebo
- b) odsouzený, jenž nebyl odsouzen za zvlášť závažný zločin,
  1. kterým byla nebo měla být způsobena smrt, nejde-li o trestný čin zabití podle § 141 odst. 1,

2. kterým byla nebo měla být způsobena těžká újma na zdraví,
3. jehož znakem je spáchání na těhotné ženě nebo na dítěti,
4. který spáchal jako člen organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, nebo zvlášť závažný zločin účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361),
5. který spáchal v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu účasti na teroristické skupině (§ 312a), financování terorismu (§ 312d), podpory a propagace terorismu podle § 312e odst. 3 nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f), nebo
6. který je uveden v hlavě třetí, sedmé, deváté, dvanácté a třinácté zvláštní části tohoto zákona nebo v odstavci 4,

a který dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody, vykonával alespoň třetinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.

(2) Jestliže odsouzený za přečin prokázal svým vzorným chováním a plněním svých povinností, že dalšího výkonu trestu není třeba, může ho soud podmíněně propustit na svobodu i předtím, než vykonával část trestu odnětí svobody vyžadovanou pro podmíněné propuštění podle odstavce 1. Soud nevyhoví návrhu ředitele věznice na podmíněné propuštění odsouzeného na svobodu, jen je-li zjevné, že by odsouzený po propuštění na svobodu nevedl řádný život.

(3) Soud při rozhodování o podmíněném propuštění odsouzeného za zločin přihlídně také k tomu, zda odsouzený včas nastoupil do výkonu trestu a zda čas-tečně nebo zcela nahradil či jinak odčinil škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem nebo zda vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem. Jestliže odsouzený vykonával ochranné léčení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo v jeho průběhu, přihlídně soud i k projevenému postoji odsouzeného k výkonu ochranného léčení.

(4) Osoba odsouzená za trestný čin vraždy (§ 140), zabití podle § 141 odst. 2, těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 3, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení podle § 149 odst. 4, nedovoleného přerušení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy podle § 159 odst. 3, 4, neoprávněného odebrání tkání a orgánů podle § 164 odst. 3, 4, obchodování s lidmi podle § 168 odst. 4, 5, zbavení osobní svobody podle § 170 odst. 2, 3, zavlčení podle § 172 odst. 2, 3, loupeže podle § 173 odst. 3, 4, brání rukojmí podle § 174 odst. 3, 4, vydírání podle § 175 odst. 3, 4, znásilnění podle § 185 odst. 3, 4, pohlavního zneužití podle § 187 odst. 3, 4, obecného ohrožení podle § 272 odst. 2, 3,

nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 4, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou (§ 290), zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 292 odst. 3, vlastizrady (§ 309), rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312), sabotáže (§ 314), vyzvědačství podle § 316 odst. 3, 4, válečné zrady (§ 320), násilného překročení státní hranice podle § 339 odst. 3, organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice podle § 340 odst. 4, genocidia (§ 400), útoku proti lidskosti (§ 401), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402), agrese (§ 405a), přípravy útočné války (§ 406), styků ohrožujících mír (§ 409), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje podle § 411 odst. 3, válečné krutosti (§ 412), perzekuce obyvatelstva (§ 413), plenění v prostoru válečných operací (§ 414) nebo zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků podle § 415 odst. 3, jakož i osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let (§ 54 odst. 2), mohou být podmíněně propuštěny až po výkonu dvou třetin uloženého trestu odnětí svobody, nehrozí-li s ohledem na okolnosti činu, za který byla odsouzena, a povahu její osobnosti opakování spáchaného nebo jiného obdobného zvlášť závažného zločinu.

(5) Osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí může být podmíněně propuštěna až po nejméně dvaceti letech výkonu tohoto trestu, nehrozí-li s ohledem na okolnosti činu, za který byla odsouzena, a povahu její osobnosti opakování spáchaného nebo jiného obdobného zvlášť závažného zločinu.

§ 89

Zkušební doba a přiměřená omezení a přiměřené povinnosti při podmíněném propuštění

(1) Při podmíněném propuštění stanoví soud zkušební dobu u odsouzených za přečin až na tři roky a u odsouzených za zločin na jeden rok až sedm let; zkušební doba počíná podmíněným propuštěním odsouzeného na svobodu. Soud může zároveň vyslovit nad pachatelem dohled a současně uložit, aby ve stanovené části zkušební doby, navazující na počátek zkušební doby, se pachatel zdržoval ve stanoveném časovém období v určeném bydli nebo jeho části. Na výkon dohledu se užije obdobně § 49 až 51.

(2) Podmíněně propuštěnému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; může mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem. Jde-li o podmíněně propuštěného ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších sub-

1
jektu uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé. Podmíněně propuštěnému podle § 88 odst. 2 soud může uložit, aby se ve stanovené části zkušební doby, navazující na počátek zkušební doby, zdržoval ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části, nebo aby vykonával práce ve prospěch poskytovatelů obecně prospěšných prací, anebo aby složil určenou peněžní částku na pomoc obětem trestné činnosti na účet soudu.

(3) Celková doba trvání určeného pobytu podmíněně propuštěného v určeném obydlí nebo jeho části podle odstavců 1 a 2 nesmí přesáhnout jeden rok, a to i v případě stanovení delší zkušební doby. Výkon prací podle odstavce 2 může být stanoven ve výměře od 50 do 200 hodin. Částka na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle odstavce 2 se stanoví ve výměře od 2 000 Kč do 10 000 000 Kč; při stanovení této částky přihlídně soud také k osobním a majetkovým poměrům odsouzeného a vzhledem k tomu může stanovit, že určená částka bude zaplácena v přiměřených měsíčních splátkách.

(4) Jestliže podmíněně propuštěný vede ve zkušební době řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může soud uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich, anebo může zrušit uložený dohled, pokud již není zapotřebí zvýšeně sledovat a kontrolovat jeho chování; toto rozhodnutí může soud učinit nejdříve po uplynutí jedné třetiny uložené zkušební doby, nejméně však po šesti měsících jejího trvání. Stanovená zkušební doba zůstává rozhodnutím podle věty první nedotčena.

§ 90

Podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce může soud podmíněně upustit od výkonu jeho zbytku, jestliže odsouzený v době výkonu trestu způsobem svého života prokázal, že dalšího výkonu tohoto trestu třeba, anebo jestliže soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného. Při rozhodování o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti může soud zohlednit, zda se odsouzený úspěšně podrobil terapeutickému programu pro řidiče, vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy nebo psychologického poradenství zaměřeného na činnost, která je předmětem zákazu.

(2) Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce soud stanoví zkušební dobu až na pět let, nikoliv však na dobu kratší než zbytek trestu; zkušební doba počíná právní mocí rozhodnutí o tomto upuštění. Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel může soud uložit odsouzenému též povinnost podrobit se terapeutickému programu pro řidiče.

§ 91

Společné ustanovení

(1) Jestliže podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se zbytek trestu vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k rozhodnutí o tom, že se zbytek trestu vykoná, a

- stanovit nad odsouzeným dohled,
- přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 89 odst. 1 nebo § 90 odst. 2,
- stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život, nebo
- uložit odsouzenému, který se dopustil trestného činu v souvislosti s řízením motorového vozidla, dosud neuloženou povinnost podrobit se terapeutickému programu pro řidiče.

(2) Na výkon dohledu se použijí obdobně § 49 až 51.

(3) Vyslovil-li soud, že se podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, osvědčil, má se za to, že trest byl vykonán dnem, kdy byl podmíněně propuštěn nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce.

(4) U podmíněně propuštěného nebo u odsouzeného, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku

trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, se má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy došlo k podmíněnému propuštění nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upustí od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, také tehdy, neučinil-li soud bez jeho viny do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1.

(5) Opětovně podmíněně propuštění z výkonu téhož trestu je možné po výkonu poloviny zbytku trestu a v případech uvedených v § 88 odst. 4 po výkonu dvou třetin zbytku trestu. Opětovně podmíněně propuštění z výjimečného trestu odnětí svobody na doživotí není možné.

(6) Jestliže byla záruka za dovršení nápravy odsouzeného odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud chování odsouzeného během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce neplní své poslání, rozhodne, že se zbytek trestu vykoná; jinak podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce ponechá v platnosti.

Oddíl 8

Započítání vazby a trestu

§ 92

Započítání vazby a trestu

(1) Jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení, započítá se mu doba strávená ve vazbě do uloženého trestu, popřípadě do trestu úhrnného nebo souhrnného, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné.

(2) Jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43) nebo společný trest za pokračování v trestném činu (§ 45).

(3) Není-li započítání vazby nebo trestu možné, přihlídně soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se obdobně užijí na započítání předběžné, vydávací a předávací vazby vykonané podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních a na započítání povinnosti

zdržovat se ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části uložené obviněnému podle § 73 odst. 3 trestního řádu do trestu uloženého pro týž skutek.

§ 93

Započítání vazby a trestu vykonaných v cizině

(1) Jestliže pro týž skutek byl pachatel v cizině ve vazbě anebo potrestán orgánem cizího státu nebo mezinárodním soudním orgánem, započítá se mu doba strávená ve vazbě nebo vykonaný trest do trestu uloženého soudem České republiky, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43) nebo společný trest za pokračování v trestném činu (§ 45).

(2) Není-li započítání vazby nebo trestu v cizině uloženého (odstavec 1) možné, a to zejména proto, že v cizině byl vykonán zcela nebo zčásti trest takového druhu, jaký trestní zákon nezná, přihlídně soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

Oddíl 9

Zánik výkonu trestu

§ 94

Promlčení výkonu trestu

(1) Uložený trest nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí

- a) třicet let, jde-li o odsouzení k výjimečnému trestu,
- b) dvacet let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu deset let,
- c) deset let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na pět let,
- d) pět let při odsouzení k jinému trestu.

(2) Promlčecí doba počíná právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení nebo podmíněném propuštění právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná.

(3) Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval v cizině, vykonával ochranné léčení ústavní nebo zabezpečovací detenci nebo byl na něm vykonáván jiný trest odnětí svobody. Pokud jde o peněžitý trest, zákaz činnosti, zákaz držení a chovu zvířat, zákaz pobytu, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a vyhoštění, do promlčecí doby se nezapočítává též doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody, a jde-li o trest vyhoštění, doba, po kterou byl výkon tohoto trestu přerušen.

(4) Promlčecí doba se přerušuje,

- a) učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde, nebo

- b) spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který trestní zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.
- (5) Přerušením promlčecí doby počíná nová promlčecí doba.

§ 95

Vyloučení z promlčení

Výkon trestu uloženého pro trestné činy uvedené v § 35 se nepromlčuje.

Díl 3

Ochranná opatření

Oddíl 1

Obecné zásady pro ukládání ochranných opatření

§ 96

Zásada přiměřenosti

(1) Ochranné opatření nelze uložit, není-li přiměřené povaze a závažnosti pachatelem spáchaného činu a nebezpečí, které od pachatele v budoucnu hrozí pro zájmy chráněné trestním zákonem, jakož i osobě pachatele a jeho poměrům.

(2) Újma způsobená uložením a vykonáváním ochranným opatřením nesmí být větší, než je nezbytné k dosažení jeho účelu.

§ 97

Ukládání ochranných opatření

(1) Ochranná opatření lze ukládat za splnění zákonných podmínek samostatně i vedle trestu.

(2) Vedle trestu obdobné povahy může být ochranné opatření uloženo jen, jestliže by jeho samostatné uložení nebylo dostatečné z hlediska působení na osobu, které je ukládáno, a ochrany společnosti.

(3) Jsou-li splněny podmínky pro uložení více ochranných opatření, lze je uložit vedle sebe, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného. Lze-li však dosáhnout potřebného působení na osobu, které je ukládáno, a náležité ochrany společnosti jen jedním z nich, uloží se jen takové ochranné opatření.

(4) Je-li uloženo více ochranných opatření vedle sebe, které nelze vykonávat současně, stanoví soud pořadí jejich výkonu.

Oddíl 2

Ochranná opatření a jejich ukládání

§ 98

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci, zabránění části majetku a ochranná výchova.

(2) Ukládání ochranné výchovy upravuje zákon o soudnictví ve věcech mládeže.

(3) Ochranné léčení nelze uložit vedle zabezpečovací detence. Zabránění části majetku nelze uložit vedle propadnutí těže části majetku.

§ 99

Ochranné léčení

(1) Soud uloží ochranné léčení v případě uvedeném v § 40 odst. 2 a § 47 odst. 1, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného není pro nepřičetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný.

(2) Soud může uložit ochranné léčení i tehdy, jestliže

- pachatel trestný čin spáchal ve stavu vyvolaném duševní poruchou a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo
- pachatel, který zneužívá návykovou látku, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním; ochranné léčení však neuloží, je-li vzhledem k osobě pachatele zřejmé, že jeho účelu nelze dosáhnout.

(3) Ochranné léčení může soud uložit i vedle trestu anebo při upuštění od potrestání.

(4) Podle povahy nemoci a léčebných možností soud uloží ochranné léčení ústavní nebo ambulantní. Byl-li vedle ústavního ochranného léčení uložen trest odnětí svobody, ochranné léčení se vykonává zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici. Jestliže ochranné léčení nelze vykonat po nástupu výkonu trestu ve věznici, vykoná se ústavní ochranné léčení ve zdravotnickém zařízení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se tím lépe zajistí splnění účelu léčení, jinak se vykoná ve zdravotnickém zařízení po výkonu nebo jiném ukončení trestu odnětí svobody. Ambulantní ochranné léčení se vykoná zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici; jestliže výkon ambulantního ochranného léčení ve věznici nelze uskutečnit, vykoná se až po výkonu trestu odnětí svobody. Nepostačí-li délka výkonu trestu odnětí svobody ve věznici ke splnění účelu ochranného léčení, soud může rozhodnout o jeho pokračování v zdravotnickém zařízení poskytujícím ústavní nebo ambulantní péči.

(5) Ústavní léčení může soud změnit dodatečně na léčení ambulantní a naopak. Ústavní ochranné léčení může soud změnit za podmínek § 100 odst. 1 nebo 2 na zabezpečovací detenci. Bez podmínek § 100 odst. 1 nebo 2 může soud změnit ústavní ochranné léčení na zabezpečovací detenci, jestliže uložené a vykonávané ochranné léčení neplní svůj účel nebo nezajišťuje dostatečnou ochranu společnosti, zejména v případě, že pachatel utekl ze zdravotnického zařízení, užil násilí vůči zaměstnancům zdravotnického zařízení nebo jiným osobám ve výkonu ochranného léčení nebo opakovaně odmítl vyšetřovací nebo léčebné výkony.

(6) Ochranné léčení trvá, dokud to vyžaduje jeho účel. Ústavní ochranné léčení trvá nejdéle dvě léta; nebude-li v této době léčba ukončena, rozhodne soud před skončením této doby o jejím prodloužení, a to i opakovaně, vždy však nejdéle o další dvě léta; jinak rozhodne o propuštění z ochranného léčení nebo o změně ústavního léčení na léčení ambulantní, ledaže má pachatel vinu na tom, že soud v uvedené době nemohl rozhodnout; v takovém případě soud rozhodne bezodkladně po odpadnutí překážky bránící rozhodnutí. Trvání ochranného léčení uloženého podle odstavce 2 písm. b) může být ukončeno, jakmile se během jeho výkonu zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout; je-li nebezpečí, že odsouzený spáchá další trestný čin, soud v rozhodnutí o propuštění z ochranného léčení uloží odsouzenému dohled nad jeho chováním až na dobu pěti let; na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 49 až 51. O propuštění z ochranného léčení rozhoduje soud.

(7) Od výkonu ochranného léčení soud upustí, pominou-li před jeho započatím okolnosti, pro něž bylo uloženo.

§ 100

Zabezpečovací detence

(1) Soud uloží zabezpečovací detenci v případě uvedeném v § 47 odst. 2, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného, který by naplňoval znaky zločinu, není pro nepřičetnost trestně odpovědný, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možností působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti.

(2) Soud může uložit zabezpečovací detenci vzhledem k osobě pachatele s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a jeho poměrům i tehdy, jestliže

- a) pachatel spáchal zločin ve stavu vyvolaném duševní poruchou, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možností působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti, nebo
- b) pachatel, který se oddává zneužívání návykové látky, znovu spáchal zločin, ač již byl pro zločin spáchaný pod vlivem návykové látky nebo v souvislosti s jejím zneužíváním odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta, a nelze očekávat, že by bylo možné dosáhnout uložením ochranného léčení dostatečné ochrany společnosti, a to i s přihlédnutím k již projevenému postoji pachatele k ochrannému léčení.

(3) Zabezpečovací detenci může soud uložit samostatně, při upuštění od potrestání, anebo i vedle trestu. Byla-li zabezpečovací detence uložena vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, vykoná se po výkonu nebo jiném ukončení trestu odnětí svobody. Byl-li ulo-

žen nepodmíněný trest odnětí svobody v době výkonu zabezpečovací detence, její výkon se na dobu výkonu takového trestu odnětí svobody přerušuje. Po skončení výkonu trestu se pokračuje ve výkonu zabezpečovací detence.

(4) Zabezpečovací detence se vykonává v ústavu pro výkon zabezpečovací detence se zvláštní ostrahou a s léčebnými, psychologickými, vzdělávacími, pedagogickými, rehabilitačními a činnostními programy.

(5) Zabezpečovací detence potrvá, dokud to vyžaduje ochrana společnosti. Soud nejméně jednou za dvanáct měsíců a u mladistvých jednou za šest měsíců přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování ještě trvají.

(6) Zabezpečovací detenci může soud změnit do datečně na ústavní ochranné léčení, pominou-li důvody, pro něž byla uložena, a jsou současně splněny podmínky pro ústavní ochranné léčení.

(7) Od výkonu zabezpečovací detence soud upustí, pominou-li před jejím započatím okolnosti, pro něž byla uložena.

§ 101

Zabráni věci

(1) Nebyl-li uložen trest propadnutí věci uvedeně v § 70 odst. 2 písm. a), může soud uložit, že se taková věc zabírá,

- a) náleží-li pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit,
- b) náleží-li pachateli, od jehož potrestání soud upustil, nebo
- c) ohrožuje-li bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě společnosti, anebo hrozí nebezpečí, že bude sloužit ke spáchání zločinu.

(2) Soud může uložit zabrání věci, která je bezprostředním výnosem z trestné činnosti nebo je zprostředkovaným výnosem z trestné činnosti, pokud hodnota věci tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti není ve vztahu k hodnotě věci tvořící zprostředkovaný výnos z trestné činnosti zanedbatelná, a pokud taková věc

- a) náleží pachateli, který byl odsouzen za trestný čin, ze kterého věc pochází,
- b) náleží pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit,
- c) náleží pachateli, od jehož potrestání soud upustil,
- d) náleží nepřičetné osobě, která spáchala čin jinak trestný,
- e) náleží jiné osobě, na kterou pachatel takovou věc převedl nebo která ji jinak nabyla, nebo
- f) je součástí majetku ve svěrenském fondu nebo obdobném zařízení (dále jen „svěrenský fond“) anebo v podílovém fondu.

(3) Drží-li pachatel nebo jiná osoba v rozporu s jiným právním předpisem věc uvedenou v odstavci 1 nebo 2, ve vztahu k níž je možno uložit zabrání věci, uloží mu soud vždy toto ochranné opatření.

- (4) Soud může místo zabrání věci uložit povinnost
- a) pozměnit věc tak, aby jí nebylo možné použít ke společensky nebezpečnému účelu,
  - b) odstranit určité zařízení,
  - c) odstranit její označení nebo provést její změnu, nebo
  - d) omezit dispozice s věcí,
- a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

(5) Nebude-li povinnost stanovená podle odstavce 4 ve stanovené lhůtě splněna, rozhodne soud o zabrání věci.

§ 102

Zabrání náhradní hodnoty

Jestliže ten, komu by mohla být zabráná věc podle § 101 odst. 1 nebo 2, ji před rozhodnutím o zabrání zničí, poškodí nebo jinak znehodnotí, zcizí, učíní neupotřebitelnou, odstraní nebo zužitkuje, zejména spotřebuje, nebo jinak její zabrání zmaří, anebo jestliže zmaří trest propadnutí věci jednáním porušujícím zákaz podle § 70 odst. 5, popřípadě zmaří zabrání věci jednáním porušujícím zákaz podle § 104 odst. 2, může mu soud uložit zabrání náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci. Hodnotu věci, jejíž zabrání mohl soud uložit, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.

§ 102a

Zabrání části majetku

(1) Soud může uložit zabrání části majetku pachatelem, který byl uznán vinným úmyslným trestným činem, na který trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně čtyři léta, nebo trestným činem výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií (§ 192), neoprávněného přístupu k počítačovému systému nebo nosiče informací (§ 230), opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231), pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257), pletich při veřejné dražbě (§ 258), nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 odst. 2 až 4, šíření toxikomanie (§ 287), podplacení (§ 332) nebo nepřímého úplatkářství (§ 333), pokud pachatel takovým trestným činem pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch a soud má za to, že určitá část jeho majetku pochází z trestné činnosti vzhledem k tomu, že hodnota majetku, který pachatel nabyl nebo převedl na jinou osobu nebo do majetku ve svěřenském fondu v době nejdéle 5 let před spácháním takového trestného činu, v době jeho páchaní nebo po jeho spáchání, je v hrubém nepoměru k příjmům pachatele nabytým v souladu se zákonem nebo byly zjištěny jiné skutečnosti odůvodňující takový závěr.

(2) Soud může uložit zabrání části majetku ve vztahu k věci, která by jinak mohla být zabráná podle odstavce 1, pokud pachatel takovou věc

- a) převedl na jinou osobu bezplatně nebo za nápadně výhodných podmínek a tato osoba věděla nebo mohla a měla vědět, že na ni takovou věc převedl z toho důvodu, aby se vyhnul jejímu zabrání, nebo že taková věc byla získána v rozporu se zákonem,
- b) převedl na osobu blízkou,
- c) převedl na právnickou osobu, ve které má sám nebo ve spojení s osobami blízkými většinovou majetkovou účast, většinový podíl na hlasovacích právech nebo rozhodující vliv na řízení, a takovou věc pachatel bezplatně nebo za nápadně výhodných podmínek užívá,
- d) převedl do majetku ve svěřenském fondu, nebo
- e) nabyl do společného jmění manželů.

(3) Soud při určení části majetku, jejíž zabrání ukládá, stanoví konkrétní věci podléhající zabrání. Pokud byl zjištěn hrubý nepoměr mezi hodnotou majetku a příjmy pachatele nabytými v souladu se zákonem ve sledovaném období, může takto určit jakékoli věci pachatele v hodnotě až do výše zjištěného hrubého nepoměru.

(4) Není-li známo, kde se věci, které by mohly být zabráný, nacházejí, nebo jejich zabrání není vhodné zejména s ohledem na práva třetích osob, anebo jestliže ten, komu mohla být věc zabráná, ji před rozhodnutím o zabrání zničí, poškodí, zcizí, nebo její zabrání jinak zmaří, může soud uložit zabrání náhradní hodnoty, včetně peněžitě částky, až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci. Hodnotu věci, jejíž zabrání mohl soud uložit, soud stanoví na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.

(5) Zabrání postihuje i plody a užitky věci, které náleží osobě, již se taková věc zabírá. Zabrání se nevztahuje na věci, jejichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb osoby, které se zabírá část majetku, nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je tato osoba podle zákona povinná pečovat.

§ 103

Zabrání spisů a zařízení

(1) Spis nebo spisy s takovým obsahem, jejichž úmyslné rozšiřování při znalosti jejich obsahu by naplňovalo znaky některého trestného činu podle trestního zákona, se podle § 101 odst. 1 zaberou, jestliže nejméně jeden kus spisu byl již šířen, k šíření určen nebo připravován. Současně se zabere i zařízení použité nebo určené ke zhotovení takových spisů, zejména tiskárna, deska, forma, sazba, štoček, negativ, matrice, počítačový program nebo kopírovací zařízení; ustanovení § 101 odst. 4 a 5 se užijí obdobně.

(2) Zabrání se vztahuje jen na kus nebo kusy spisu, které jsou v držení osob spolupůsobilých při jejich rozšiřování nebo při jejich přípravě k rozšiřování, nebo

byly zveřejněny vystavením, plakátováním, předváděním nebo jiným obdobným způsobem, anebo při zásilkovém rozšiřování ještě nebyly doručeny příjemci.

(3) Zabrání spisu nebo spisů podle odstavců 1 a 2 se přiměřeně užije i v případě, kdy jejich úmyslným rozšiřováním při znalosti jejich obsahu by mohl být spáchán některý trestný čin v případě, že se vyskytnou další okolnosti, které však nebyly v posuzovaném případě naplněny, a zabrání spisu nebo spisů je zároveň nutné, aby se zamezilo jejich nezákonnému rozšiřování.

§ 104

Účinek zabrání

(1) Zabraná věc, zabraná část majetku, zabraná náhradní hodnota, zabraný spis nebo zařízení připadá státu; zástavní práva k nim nezanikají.

(2) Ustanovení § 70 odst. 5 se přiměřeně užije pro uložení zabrání věci, zabrání části majetku a pro uložení povinnosti podle § 101 odst. 4; zákaz czizení zde platí až do splnění povinnosti podle § 101 odst. 4, a nebyla-li tato povinnost splněna, až do právní moci rozhodnutí o zabrání věci (§ 101 odst. 5).

HLAVA VI

ZAHLAZENÍ ODSOUDZENÍ

§ 105

Podmínky zahlazení odsouzení

(1) Soud zahladí odsouzení, vedl-li odsouzený po výkonu nebo prominutí trestu anebo po promlčení jeho výkonu řádný život nepřetržitě po dobu nejméně

- a) patnácti let, jde-li o odsouzení k výjimečnému trestu,
- b) deseti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu pět let,
- c) pěti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu jeden rok,
- d) tří let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu jeden rok nebo k trestu vyhoštění,
- e) jednoho roku, jde-li o odsouzení k trestu domácího vězení, k trestu propadnutí majetku, k trestu propadnutí věci, k trestu zákazu pobytu, k trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce nebo k peněžitému trestu za zvlášť závažný zločin.

(2) Jde-li o odsouzení k ztrátě čestných titulů nebo vyznamenání nebo k ztrátě vojenské hodnosti, řídí se doba uvedená v odstavci 1 podle délky trestu odnětí svobody, vedle něhož byl uvedený trest uložen.

(3) Jestliže odsouzený prokázal po výkonu nebo prominutí trestu anebo promlčení jeho výkonu svým velmi dobrým chováním, že se napravil, může soud s přihlédnutím k zájmům chráněným trestním zákonem zahladit odsouzení na žádost odsouzeného nebo toho, kdo je oprávněn nabídnout záruku za dovršení nápravy

odsouzeného, i před uplynutím doby uvedené v odstavci 1.

(4) Doba uvedená v odstavci 1 se v případě, že se u podmíněně propuštěného má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy odsouzený byl podmíněně propuštěn, řídí délkou skutečného výkonu trestu; v případě, že trest byl zmírněn rozhodnutím prezidenta České republiky, řídí se délkou trestu takto zmírněného.

(5) Bylo-li pachateli uloženo více trestů vedle sebe, nelze odsouzení zahladit, pokud neuplyne doba pro zahlazení toho trestu, k jehož zahlazení tento zákon stanoví dobu nejdelší.

(6) Ustanovení odstavce 5 se užije přiměřeně též na případ, kdy pachateli bylo uloženo vedle sebe více trestů, u kterých může podle tohoto zákona nastat účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

(7) I v případě, že uplynula doba uvedená v odstavci 1, odsouzení nelze zahladit, nebylo-li dosud vykonáno nebo jinak ukončeno uložené ochranné opatření; toto ustanovení se přiměřeně použije i tam, kde trestní zákon stanoví, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

§ 106

Účinky zahlazení

Bylo-li odsouzení zahlazeno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

HLAVA VII

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH PACHATELÍCH

§ 107

Pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny

(1) Pachatelem trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 129) je ten, kdo spáchal úmyslný trestný čin jako člen organizované zločinecké skupiny, nebo ten, kdo takový čin spáchal vědomě se členem organizované zločinecké skupiny anebo v úmyslu organizované zločinecké skupině napomáhat.

(2) Skutečnost, že pachatel se trestného činu dopustil jako člen organizované skupiny nebo ve spojení s organizovanou skupinou, nebrání tomu, aby za splnění podmínek stanovených tímto zákonem byl současně postižen jako pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny.

§ 108

Ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny

(1) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody stanovené v trestním zákoně se u pachatele trestného

činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny zvyšuje o jednu třetinu. Takovému pachateli soud uloží trest odnětí svobody v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody, nejsou-li zároveň splněny podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58.

(2) Horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody může po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat dvacet let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nesmí horní hranice převyšovat třicet let.

§ 109 Mladiství

Trestní odpovědnost mladistvých a sankce jim ukládané upravuje zákon o soudnictví ve věcech mládeže. Pokud zákon o soudnictví ve věcech mládeže nestanoví jinak, postupuje se podle tohoto zákona.

HLAVA VIII VÝKLADOVÁ USTANOVENÍ

§ 110 Trestní zákon

Trestním zákonem se rozumí tento zákon a podle povahy věci i zákon o soudnictví ve věcech mládeže a zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

§ 111 K pojmu trestného činu

Trestným činem se rozumí jen čin soudně trestný, a pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, též příprava k trestnému činu, pokus trestného činu, organizátorství, návod a pomoc.

§ 112 Opomenutí

Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, v důsledku dobrovolného převzetí povinnosti konat nebo vyplývala-li taková jeho zvláštní povinnost z jeho předchozího ohrožujícího jednání anebo k němuž byl z jiného důvodu podle okolností a svých poměrů povinen.

§ 113 K pojmu pachatele

Pachatelem se rozumí, nevyplývá-li z jednotlivého ustanovení trestního zákona něco jiného, i spolupachatel a účastník.

§ 114 Konkrétní a speciální subjekt

(1) Jestliže k spáchání trestného činu trestní zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu pouze osoba, která má požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení. Pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu vojenského podle hlavy dvanácté zvláštní části tohoto zákona může být jen voják.

(2) Jestliže zákon stanoví, že pachatel musí být nositelem zvláštní vlastnosti, způsobilosti nebo postavení, postačí, že zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení jsou dány u právnické osoby, jejímž jménem pachatel jedná. Tohoto ustanovení se užije i tehdy,

- jestliže k jednání pachatele došlo před vznikem právnické osoby,
- jestliže právnická osoba vznikla, ale soud rozhodl o neplatnosti právnické osoby, nebo
- je-li právní úkon, který měl založit oprávnění k jednání za právnickou osobu, neplatný nebo neúčinný.

(3) Organizátorem, návodcem nebo pomocníkem trestného činu uvedeného v odstavcích 1 a 2 může být i osoba, která nemá vlastnost, způsobilost nebo postavení tam vyžadované.

(4) Kde se v tomto zákoně mluví o vojáků, rozumí se jím

- voják v činné službě,
- voják mimo činnou službu, je-li ve služebním stejnokroji,
- příslušník bezpečnostního sboru u trestných činů neuposlechnutí rozkazu (§ 375), neuposlechnutí rozkazu z nedbalosti (§ 376), urážka mezi vojáky (§ 378), urážka mezi vojáky násilím nebo pohrůzkou násilí (§ 379), urážka vojáka stejné hodnosti násilím nebo pohrůzkou násilí (§ 380), násilí vůči nadřízenému (§ 381), porušení povinnosti strážní služby (§ 389), porušení povinnosti dozorcí nebo jiné služby (§ 390) a založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 odst. 2 písm. c), nebo
- válečný zajatec.

(5) Kde se v tomto zákoně mluví o vojenské službě nebo o vojenské povinnosti, rozumí se tím služba nebo povinnost osob uvedených v odstavci 4.

§ 115 Svémocné vzdálení

Svémocné se vzdaluje, kdo

- nenastoupí v určeném čase k výkonu služby,
- se vzdálí bez dovolení z výkonu služby,
- je odloučen za bojové situace od místa výkonu služby a po pominutí příčiny odloučení se nepřihlásí kterémukoli nadřízenému nebo jinému vojenskému útvaru, a to i v případě návratu ze zajetí nebo po osvobození ze zajetí.

§ 116**Pokračování v trestném činu**

Pokračováním v trestném činu se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují, byť i v souhrnu, skutkovou podstatu stejného trestného činu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.

§ 117**Veřejné spáchání trestného činu**

Trestný čin je spáchán veřejně, jestliže je spáchán

- a) obsahem tiskoviny nebo rozšiřovaného spisu, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
- b) před nejméně třemi osobami současně přítomnými.

§ 118**Spáchání trestného činu se zbraní**

Trestný čin je spáchán se zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k útoku, k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

§ 119**Spáchání trestného činu násilím**

Trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným podobným způsobem.

§ 120**Uvedení někoho v omyl a využití něčího omylu prostřednictvím technického zařízení**

Uvést někoho v omyl či využít něčího omylu lze i provedením zásahu do dat uložených v počítačovém systému nebo na nosiči informací, zásahu do programového nebo technického vybavení počítačového systému nebo provedením jiné operace v počítačovém systému, zásahu do elektronického nebo jiného technického zařízení, včetně zásahu do předmětů sloužících k ovládání takového zařízení, anebo využitím takové operace či takového zásahu provedeného jiným.

§ 121**vloupání**

Vloupáním se rozumí vniknutí do uzavřeného prostoru lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly.

§ 122**Ublížení na zdraví a těžká újma na zdraví**

(1) Ublížením na zdraví se rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařského ošetření.

(2) Těžkou újmou na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví

- a) zmrazení,
- b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,
- c) ochromení údu,
- d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,
- e) poškození důležitého orgánu,
- f) zohyzdění,
- g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu,
- h) mučivé útrapy, nebo
- i) delší dobu trvající porucha zdraví.

§ 123**Duševní porucha**

Duševní poruchou se rozumí mimo duševní poruchy vyplývající z duševní nemoci i hluboká porucha vědomí, mentální retardace, těžká asociální porucha osobnosti nebo jiná těžká duševní nebo sexuální odchylka.

§ 124**Státem uložená a uznaná povinnost mlčenlivosti**

Za státem uloženou nebo uznanou povinností mlčenlivosti se považuje mlčenlivost, která je uložena nebo uznána jiným právním předpisem. Za státem uznanou povinností mlčenlivosti se podle trestního zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen jiným právním předpisem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě jiného právního předpisu.

§ 125**Osoba blízká**

Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení prvním, osvojitel, osvojenec, sourozenec, manžel a partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmou, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.

§ 126**Dítě**

Dítětem se rozumí osoba mladší osmnácti let, pokud trestní zákon nestanoví jinak.

§ 127**Úřední osoba**

(1) Úřední osobou je

- a) soudce,
- b) státní zástupce,
- c) prezident České republiky, poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci,
- d) člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci,
- e) příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie,
- f) soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce,
- g) notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař,
- h) finanční arbitř a jeho zástupce,
- i) fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží,

pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů.

(2) K trestní odpovědnosti a ochraně úřední osoby se podle jednotlivých ustanovení trestního zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s její pravomocí a odpovědností.

(3) Úřední osoba cizího státu nebo mezinárodní organizace se za podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2 považuje za úřední osobu podle trestního zákona, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva nebo pokud se souhlasem orgánů České republiky působí na jejím území; tento souhlas se nevyžaduje, jde-li o úřední osobu mezinárodního trestního soudu, mezinárodního trestního tribunálu, popřípadě obdobného mezinárodního soudního orgánu, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 písm. a) zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

§ 127a**Státní zástupce**

Státním zástupcem se rozumí i evropský pověřený žalobce, evropský žalobce a evropský nejvyšší žalobce v rozsahu jejich působnosti stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce.

§ 128**Insolvenční správce a insolvenční řízení**

(1) Insolvenčním správcem se rozumí i předběžný insolvenční správce, zástupce insolvenčního správce, oddělený insolvenční správce, zvláštní insolvenční správ-

ce; postavení insolvenčního správce má i správce konkursní podstaty, předběžný správce konkursní podstaty, zvláštní správce konkursní podstaty, zástupce správce konkursní podstaty a vyrovnací správce. Insolvenčním správcem se rovněž rozumí osoba, kterou podle jiného právního předpisu insolvenční správce určil, aby jej zastupovala při výkonu jeho pravomoci stanovené jiným právním předpisem na území jiného státu, dále zahraniční insolvenční správce, zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny a osoba, kterou podle jiného právního předpisu zahraniční insolvenční správce nebo zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny jmenoval, aby mu pomáhala nebo jej zastupovala.

(2) Insolvenčním řízením se rozumí i konkursní a vyrovnací řízení.

§ 129**Organizovaná zločinecká skupina**

Organizovaná zločinecká skupina je společenstvím nejméně tří trestně odpovědných osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, které je zaměřeno na soustavné páchání úmyslné trestné činnosti.

§ 129a**Teroristická skupina**

(1) Teroristická skupina je společenstvím nejméně tří trestně odpovědných osob, které má trvalejší charakter, je v něm provedena dělba činností mezi jeho jednotlivé členy, jeho činnost se vyznačuje plánovitostí a koordinovaností a je zaměřená na páchání trestného činu vlastizrady spáchané formou teroristického útoku nebo teroru (§ 309), trestného činu teroristického útoku (§ 311) nebo trestného činu teroru (§ 312) (dále jen „teroristický trestný čin“).

(2) Naplnění znaků teroristické skupiny nevylučuje použití ustanovení tohoto a jiných zákonů o organizované skupině a organizované zločinecké skupině; ustanovení § 361 a 363 se nepoužijí.

§ 130**Návyková látka**

Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobící nepříznivé ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

§ 131**Veřejná listina**

(1) Veřejnou listinou se rozumí listina vydaná soudem České republiky, jiným orgánem veřejné moci nebo jiným subjektem k tomu pověřeným či zmocněným jiným právním předpisem v mezích jeho pravomoci, potvrzující, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu nebo jiného

subjektu, který listinu vydal, anebo osvědčující některou právně významnou skutečnost. Veřejnou listinou je i listina, kterou prohlašuje za veřejnou jiný právní předpis.

(2) Ochrana podle § 348 se poskytuje i veřejné listině vydané orgánem veřejné moci nebo jiným k tomu zmocněným subjektem cizího státu nebo orgánem mezinárodní organizace, pokud má podle mezinárodní smlouvy účinky na území České republiky.

§ 132

Obecně prospěšné zařízení

Obecně prospěšným zařízením se rozumí veřejné ochranné zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě, obranné nebo ochranné zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům, ochranné zařízení proti úniku znečišťujících látek, zařízení energetické nebo vodárenské, podmořský kabel nebo podmořské potrubí, zařízení a sítě elektronických komunikací a koncová telekomunikační a rádiová zařízení, zařízení držitele poštovní licence, zařízení pro veřejnou dopravu, včetně součástí dráhy a drážních vozidel ve veřejné drážní dopravě a svislých zákazových nebo příkazových dopravních značek a dopravních značek upravujících přednost.

§ 133

Obydlí

Obydlím se rozumí dům, byt nebo jiná prostora sloužící k bydlení a příslušenství k nim náležející.

§ 134

Věc

Věci se rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata a zpracované oddělené části lidského těla, nevyplyvá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného.

§ 135

Věc náležející pachateli

Věc náleží pachateli, jestliže ji v době rozhodnutí o ní vlastní, je součástí jeho majetku nebo s ní fakticky jako vlastník nakládá, aniž je oprávněný vlastník, nebo držitel takové věci znám.

§ 135a

Nástroj trestné činnosti

Nástrojem trestné činnosti se rozumí věc, která byla určena nebo užitá ke spáchání trestného činu, včetně plodů a užitků.

§ 135b

Výnos z trestné činnosti

(1) Výnosem z trestné činnosti se rozumí jakákoli ekonomická výhoda pocházející z trestného činu.

(2) Bezprostředním výnosem z trestné činnosti se rozumí věc, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, včetně plodů a užitků.

(3) Zprostředkovaným výnosem z trestné činnosti se rozumí věc, včetně plodů a užitků,

- a) která byla, byť jen zčásti, nabyta za věc tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti,
- b) ve kterou byla věc tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti, byť jen zčásti, přeměněna, nebo
- c) k jejímuž zhodnocení došlo, byť jen zčásti, prostřednictvím věci tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti.

§ 136

Spisy

Spisy se rozumí datové, zvukové a obrazové záznamy, vyobrazení a jiná znázornění, nevyplyvá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného.

§ 136a

Počítačový systém

Počítačovým systémem se rozumí zařízení anebo skupina vzájemně propojených nebo přidružených zařízení, z nichž jedno nebo více provádí na základě programu automatické zpracování dat. Počítačovým systémem se rozumí i data uložená, zpracovaná, opětovně vyhledaná nebo přenesená tímto zařízením anebo skupinou zařízení za účelem jeho nebo jejich provozu, použití, ochrany a údržby.

§ 137

Stanovení výše škody

Při stanovení výše škody se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. Nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav.

§ 138

Hranice výše škody, prospěchu, nákladů k odstranění poškození životního prostředí a hodnoty věci

- (1) Pro účely tohoto zákona se rozumí
  - a) škodou nikoli nepatrnou škoda dosahující částky nejméně 10 000 Kč,
  - b) škodou nikoli malou škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč,
  - c) větší škodou škoda dosahující částky nejméně 100 000 Kč,
  - d) značnou škodou škoda dosahující částky nejméně 1 000 000 Kč a
  - e) škodou velkého rozsahu škoda dosahující částky nejméně 10 000 000 Kč.

(2) Částeck uvedených v odstavci 1 se užije obdobně pro určení výše prospěchu, nákladů k odstranění následků poškození životního prostředí a hodnoty věci.

§ 139

Počítání času

Kde tento zákon spojuje s uplynutím určité doby nějaký účinek, nezapočítává se do ní den, kdy nastala událost určující její začátek.

ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA I

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ

Díl 1

Trestné činy proti životu

§ 140

Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.

(2) Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.

(3) Odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) na dvou nebo více osobách,
  - b) na těhotné ženě,
  - c) na dítěti mladším patnácti let,
  - d) na úřední osobě při výkonu nebo pro výkon její pravomoci,
  - e) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinností,
  - f) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,
  - g) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
  - h) opětovně,
    - i) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, nebo
    - j) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo z jiné zavrženíhodné pohnutky.
- (4) Příprava je trestná.

§ 141

Zabití

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, bude potrestán trestem odněti svobody na tři léta až deset let.]

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na dvou nebo více osobách,
- b) na těhotné ženě, nebo
- c) na dítěti mladším patnácti let.

§ 142

Vražda novorozeného dítěte matkou

Matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí při porodu nebo bezprostředně po něm své novorozené dítě, bude potrestána odnětím svobody na tři léta až osm let.

§ 143

Usmrcení z nedbalosti

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 3 smrt nejméně dvou osob.

§ 144

Účast na sebevraždě

(1) Kdo jiného pohne k sebevraždě nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán, došlo-li alespoň k pokusu sebevraždy, odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti nebo na těhotné ženě.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let nebo na osobě stížené duševní poruchou.

Díl 2**Trestné činy proti zdraví****§ 145****Těžké ublížení na zdraví**

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na dvou nebo více osobách,
- b) na těhotné ženě,
- c) na dítěti mladším patnácti let,
- d) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
- e) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,
- f) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- g) opětovně nebo poté, co spáchal jiný zvlášť závažný zločin spojený s úmyslným způsobením těžké újmy na zdraví nebo smrti nebo jeho pokus, nebo
- h) ze zavrženíhodné pohnutky.

(3) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(4) Příprava je trestná.

§ 146**Ublížení na zdraví**

(1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na těhotné ženě,
- b) na dítěti mladším patnácti let,
- c) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
- d) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
- e) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 146a**Ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky**

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí ublížení na zdraví v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, bude potrestán trestem odnětí svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(3) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, bude potrestán trestem odnětí svobody až na čtyři léta.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 na dvou nebo více osobách,
- b) spáchá-li takový čin na těhotné ženě, nebo
- c) spáchá-li takový čin na dítěti mladším patnácti let.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 3 smrt.

§ 147**Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti**

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

(3) Kdo z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

§ 148**Ublížení na zdraví z nedbalosti**

(1) Kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví tím, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo z nedbalosti způsobí ublížení na zdraví nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

Díl 3

Trestné činy ohrožující život nebo zdraví

§ 149

Mučení a jiné nelidské a kruté zacházení

(1) Kdo mučením nebo jiným nelidským a krutým zacházením v souvislosti s výkonem pravomoci orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci působí jinému tělesné nebo duševní utrpení, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako úřední osoba,
- b) spáchá-li takový čin na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
- c) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- d) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami, nebo
- e) spáchá-li takový čin opětovně.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na těhotné ženě,
- b) spáchá-li takový čin na dítěti mladším patnácti let,
- c) spáchá-li takový čin zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem, nebo
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 150

Neposkytnutí pomoci

(1) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 151

Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku

Řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo zákazem činnosti.

§ 152

Šíření nakažlivé lidské nemoci

(1) Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek,
- c) poruší-li takovým činem důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.

(5) Příprava je trestná.

§ 153

Šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti

(1) Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek,
- b) poruší-li takovým činem důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
- b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 proto, že hrubě porušil zákony na ochranu veřejného zdraví.

(5) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil předpisy na ochranu veřejného zdraví.

§ 154

Společné ustanovení

Vláda nařízením stanoví, co se považuje za nakažlivé lidské nemoci.

§ 155

Ohrožení pohlavní nemoci

Kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí nákazy pohlavní nemoci, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 156

Ohrožování zdraví závažnými potravinami a jinými předměty

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem má na prodej nebo pro tento účel vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří úmyslně potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek,
- c) poruší-li takovým činem důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.

(5) Příprava je trestná.

§ 157

Ohrožování zdraví závažnými potravinami a jinými předměty z nedbalosti

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem má na prodej nebo pro tento účel vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří z nedbalosti potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek,
- b) poruší-li takovým činem důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
- b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 písm. a) proto, že hrubě porušil zákony týkající se takových potravin nebo předmětů.

(5) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob proto, že hrubě porušil hygienické nebo jiné zákony týkající se takových potravin nebo předmětů.

§ 158

Rvačka

(1) Kdo úmyslně ohroží život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, je-li při činu uvedeném v odstavci 1 jinému způsobena těžká újma na zdraví.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, je-li při činu uvedeném v odstavci 1 jinému způsobena smrt.

Díl 4

Trestné činy proti těhotenství ženy

§ 159

Nedovolené přerušení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy

(1) Kdo bez souhlasu těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na ženě mladší osmnácti let,
- b) spáchá-li takový čin za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné těžké újmy,
- c) spáchá-li takový čin zneužívaje tísně nebo závislosti těhotné ženy,
- d) spáchá-li takový čin opětovně, nebo
- e) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.

(5) Příprava je trestná.

§ 160

Nedovolené přerušení těhotenství se souhlasem těhotné ženy

(1) Kdo se souhlasem těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na ženě mladší osmnácti let,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,
- c) páchá-li takový čin soustavně, nebo
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nejméně dvou osob.

(5) Příprava je trestná.

§ 161

Pomoc těhotné ženě k umělému přerušení těhotenství

(1) Kdo těhotné ženě pomáhá k tomu, aby

- a) své těhotenství sama uměle přerušila, nebo
- b) jiného požádala nebo jinému dovolila, aby jí bylo těhotenství uměle přerušeno jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči ženě mladší osmnácti let, nebo

b) přispěje-li takovým činem k těžké újmě na zdraví u těhotné ženy.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, přispěje-li činem uvedeným v odstavci 1 k smrti těhotné ženy.

§ 162

Svádění těhotné ženy k umělému přerušení těhotenství

(1) Kdo svádí těhotnou ženu k tomu, aby

- a) své těhotenství sama uměle přerušila, nebo
- b) jiného požádala nebo jinému dovolila, aby jí bylo těhotenství uměle přerušeno jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči ženě mladší osmnácti let,
- b) spáchá-li takový čin zneužívaje tísně nebo závislosti těhotné ženy, nebo
- c) přispěje-li takovým činem k těžké újmě na zdraví u těhotné ženy.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, přispěje-li činem uvedeným v odstavci 1 k smrti těhotné ženy.

§ 163

Společné ustanovení

Těhotná žena, která své těhotenství sama uměle přeruší nebo o to jiného požádá nebo mu to dovolí, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci a pomocnících.

Díl 5

Trestné činy související s neoprávněným nakládáním s lidskými tkáněmi a orgány, lidským embryem a lidským genomem

§ 164

Neoprávněné odebrání tkání a orgánů

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem provede jinému z jeho těla odběr tkáně, buňky nebo orgánu, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s jiným právním předpisem pro sebe nebo pro jiného opatří, zprostředkuje, nabídne, doveze, vyveze nebo proveze odebranou lidskou tkáň, buňku nebo odebraný lidský orgán z těla živého člověka, anebo s takovou tkání, buňkou nebo orgánem jinak nakládá.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na dítěti,
- b) spáchá-li takový čin za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné těžké újmy,
- c) spáchá-li takový čin zneužívaje tísně nebo závislosti,
- d) spáchá-li takový čin na nejméně dvou osobách,
- e) spáchá-li takový čin opětovně,
- f) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny,
- g) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
- h) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
- c) způsobí-li takovým činem smrt, nebo
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

§ 165

Nedovolené nakládání s tkáněmi a orgány

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem provede z těla mrtvého člověka odběr tkáně, buňky nebo orgánu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu obohatit sebe nebo jiného nakládá s odebranou lidskou tkání, buňkou nebo odebraným lidským orgánem v rozporu s jiným právním předpisem.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 opětovně,
- b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 166

Odběr tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem jinému nebo pro jiného nabídne, slíbí nebo poskytne úplatu

za odběr tkáně nebo orgánu z jeho těla nebo za provedení transplantace, bude potrestán odnětím svobody až na pět let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s odběrem tkáně nebo orgánu nebo s provedením transplantace pro sebe nebo pro jiného žádá, přijme nebo si dá slíbit úplatu v rozporu s jiným právním předpisem.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) dojde-li v souvislosti s takovým činem k těžké újmě na zdraví, nebo
- c) je-li takový čin spáchán vůči dítěti.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
- b) dojde-li v souvislosti s takovým činem k smrti, nebo
- c) spáchá-li takový čin vůči dítěti mladšímu patnácti let.

§ 167

Nedovolené nakládání s lidským embryem a lidským genomem

(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem

- a) použije pro výzkum lidské embryo nebo větší množství lidských embryonálních kmenových buněk nebo jejich linií,
- b) doveze nebo vyveze lidské embryo nebo větší množství lidských embryonálních kmenových buněk nebo jejich linií, nebo
- c) přenesle lidský genom do buněk jiného živočišného druhu nebo naopak,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán,

- a) kdo provádí zákroky směřující k vytvoření lidského embrya pro jiný účel než pro přenesení do ženského organismu,
- b) kdo přenesle vytvořené lidské embryo do dělohy jiného živočišného druhu, nebo
- c) kdo během výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách provádí s těmito buňkami manipulace směřující k vytvoření nového lidského jedince (reprodukční klonování).

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin opětovně, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, nebo
  - b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.
- (5) Příprava je trestná.

HLAVA II

TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A PRÁVŮM NA OCHRANU OSOBNOSTI, SOUKROMÍ A LISTOVNÍHO TAJEMSTVÍ

Díl 1

Trestné činy proti svobodě

§ 168

Obchodování s lidmi

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukrýje, zadržuje, přijme nebo vydá dítě, aby ho bylo užito

- a) jiným k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,
  - b) jiným k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jeho těla,
  - c) k službě v ozbrojených silách,
  - d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo
  - e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo
- kdo kořistí z takového jednání,

bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jinou osobu než uvedenou v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužívaje jejího omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukrýje, zadržuje, přijme nebo vydá, aby jí bylo užito

- a) jiným k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,
  - b) jiným k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jejího těla,
  - c) k službě v ozbrojených silách,
  - d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo
  - e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo
- kdo kořistí z takového jednání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti,

c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

d) spáchá-li takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

(5) Odnětím svobody na deset až osmnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

(6) Příprava je trestná.

§ 169

Svěření dítěte do moci jiného

(1) Kdo za odměnu svěří dítě do moci jiného za účelem adopce nebo pro jiný obdobný účel, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- c) spáchá-li takový čin opětovně, nebo
- d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 170

Zbavení osobní svobody

(1) Kdo jiného bez oprávnění uvězní nebo jiným způsobem zbaví osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- c) způsobí-li takovým činem fyzické nebo psychické útrapy,

- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
  - e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.
- (3) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán,
- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
  - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.
- (4) Příprava je trestná.

§ 171

Omezování osobní svobody

(1) Kdo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu usnadnit jiný trestný čin.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- c) způsobí-li takovým činem fyzické nebo psychické útrapy,
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
- e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 172

Zavlečení

(1) Kdo jiného lstí, násilím nebo hrozbou násilí nebo jiné újmy zavleče do České republiky nebo do jiného státu, nebo ho přiměje, aby se do České republiky nebo do jiného státu odebral, nebo ho odvrací od návratu z České republiky nebo z jiného státu, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

- c) způsobí-li takovým činem fyzické nebo psychické útrapy,
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
- e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
  - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.
- (4) Příprava je trestná.

§ 173

Loupež

(1) Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
- d) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhožování teroristickým trestným činem (§ 312f).

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 174

Braní rukojmí

(1) Kdo se zmocní rukojmí a hrozí, že ho usmrtí anebo že mu způsobí újmu na zdraví nebo jinou vážnou újmu, s cílem donutit jiného, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) je-li při takovém činu rukojmím dítě,
- c) je-li při takovém činu rukojmími více osob,
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
- e) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 175

Vydrání

(1) Kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami,
- c) spáchá-li takový čin se zbraní,
- d) způsobí-li takovým činem značnou škodu,
- e) spáchá-li takový čin na těhotné ženě,
- f) spáchá-li takový čin na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti, nebo
- g) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f), nebo
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 176

Omezování svobody vyznání

(1) Kdo násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné újmy

- a) nutí jiného k účasti na náboženském úkonu,
  - b) zdržuje jiného bez oprávnění od takové účasti, nebo
  - c) jinému v užívání svobody vyznání jinak brání,
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na nejméně třech osobách, nebo
- b) se zbraní.

§ 177

Útisk

(1) Kdo jiného nutí, zneužívaje jeho tísně nebo závislosti, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 178

Porušování domovní svobody

(1) Kdo neoprávněně vnikne do obydlí jiného nebo tam neoprávněně setrvá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, užije-li při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí nebo překoná-li překážku, jejímž účelem je zabránit vniknutí.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, jestliže užije při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí a takový čin spáchá se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.

§ 179

Porušování svobody sdružování a shromažďování

(1) Kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy omezuje ve výkonu jeho sdružovacího nebo shromažďovacího práva, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo se v souvislosti se shromážděním, které podléhá oznamovací povinnosti, násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí protivi pořádkovým opatřením svolavatele nebo určených pořadatelů takového shromáždění, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Díl 2

Trestné činy proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství

§ 180

Neoprávněné nakládání s osobními údaji

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si присvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděné v souvislosti

s výkonem veřejné moci, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, již se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, již se osobní údaje týkají.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
- d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 181

Poškození cizích práv

(1) Kdo jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že

- a) uvede někoho v omyl, nebo
- b) využije něčího omylu,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 jinému značnou újmu na právech,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
- c) vydává-li se při takovém činu za úřední osobu.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 jinému újmu na právech velkého rozsahu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 182

Porušení tajemství dopravovaných zpráv

(1) Kdo úmyslně poruší tajemství

- a) uzavřeného listu nebo jiné písemnosti při posky-

tování poštovní služby nebo přepravované jinou dopravní službou nebo dopravním zařízením,

- b) datové, textové, hlasové, zvukové či obrazové zprávy posílané prostřednictvím sítě elektronických komunikací a přiřaditelné k identifikovanému účastníkovi nebo uživateli, který zprávu přijímá, nebo
- c) neveřejného přenosu dat do počítačového systému, z něj nebo v jeho rámci, včetně elektromagnetického vyzařování z počítačového systému, přenášejícího taková data,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

- a) prozradí tajemství, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu, telefonního hovoru nebo přenosu prostřednictvím sítě elektronických komunikací, který nebyl určen jemu, nebo
- b) takového tajemství využije.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin ze zavrženíhodné pohnutky,
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
- d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako úřední osoba,
- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Zaměstnanec provozovatele poštovních služeb, telekomunikační služby nebo počítačového systému anebo kdokoli jiný vykonávající komunikační činnosti, který

- a) spáchá čin uvedený v odstavci 1 nebo 2,
- b) jinému úmyslně umožní spáchat takový čin, nebo
- c) pozmění nebo potlačí písemnost obsaženou v poštovní zásilce nebo dopravovanou dopravním zařízením anebo zprávu podanou neveřejným přenosem dat, telefonicky, telegraficky nebo jiným podobným způsobem,

bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(6) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 5 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 183

Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí

(1) Kdo neoprávněně poruší tajemství listiny nebo jiné písemnosti, fotografie, filmu nebo jiného záznamu, dat uložených v počítačovém systému nebo na nosiči informací anebo jiného dokumentu uchovávaného v soukromí jiného tím, že je zveřejní, zpřístupní třetí osobě nebo je jiným způsobem použije, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový nebo jiný prospěch, způsobit jinému škodu nebo jinou vážnou újmu, anebo ohrozit jeho společenskou vážnost.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin vůči jinému pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
- d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 184

Pomluva

(1) Kdo o jiném sdělí nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

HLAVA III

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI V SEXUÁLNÍ OBLASTI

§ 185

Znásilnění

(1) Kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku,

nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží,
- b) na dítěti, nebo
- c) se zbraní.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 186

Sexuální tlak

(1) Kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, nebo kdo k takovému chování přiměje jiného zneužívaje jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán pachatel, který přiměje jiného k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) na dítěti, nebo
- b) nejméně se dvěma osobami.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní,
- b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo
- c) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let, nebo

- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.
 (6) Odnětím svobody na deset až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.
 (7) Příprava je trestná.

§ 187

Pohlavní zneužití

- (1) Kdo vykoná soulož s dítětem mladším patnácti let nebo kdo je jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.
 (2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let svěřeném jeho doзору, zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.
 (3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.
 (4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.
 (5) Příprava je trestná.

§ 188

Soulož mezi příbuznými

Kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

§ 189

Kuplířství

- (1) Kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až na čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.
 (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1
 a) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
 b) jako člen organizované skupiny.
 (3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.
 (4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 190

Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

- (1) Kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které

je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) nejméně na dvou takových místech, nebo
 b) opětovně.

§ 191

Šíření pornografie

(1) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, v němž se projevuje násilí či neúcta k člověku, nebo které popisuje, zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Kdo písemné, fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo

- a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti, nebo
 b) na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) jako člen organizované skupiny,
 b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
 c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo
 b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 192

Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

(1) Kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se

jeví být dítětem, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo prostřednictvím informační nebo komunikační technologie získá přístup k dětské pornografii.

(3) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, anebo kdo kořistí z takového pornografického díla, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až šest let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 3

- a) jako člen organizované skupiny,
- b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
- c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(5) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 3

- a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo
- b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 193

Zneužití dítěte k výrobě pornografie

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako člen organizované skupiny, nebo
- b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo
- b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 193a

Účast na pornografickém představení

Kdo se účastní pornografického představení nebo jiného obdobného vystoupení, ve kterém účinkuje dítě, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 193b

Navazování nedovolených kontaktů s dítětem

Kdo navrhne setkání dítěti mladšímu patnácti let v úmyslu spáchat trestný čin podle § 187 odst. 1, § 192, 193, § 202 odst. 3 nebo jiný sexuálně motivovaný trestný čin, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

HLAVA IV

TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A DĚTEM

§ 194

Dvojí manželství

(1) Kdo za trvání svého manželství uzavře manželství jiné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo uzavře manželství s osobou, která již je v manželství jiném.

§ 195

Opuštění dítěte nebo svěřené osoby

(1) Kdo opustí dítě nebo jinou osobu, o kterou má povinnost pečovat a která si sama nemůže opatřit pomoc, a vystaví ji tím nebezpečí smrti nebo ublížení na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na dítěti mladším tří let,
- b) opětovně, nebo
- c) na nejméně dvou osobách.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 196

Zanedbání povinné výživy

(1) Kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, vydá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 oprávněnou osobu nebezpečí nouze.

§ 196a**Zvláštní ustanovení o trestání**

Pachateli trestného činu zanedbání povinné výživy (§ 196) může soud uložit jako přiměřené omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 i přiměřené omezení, aby se zdržel řízení motorových vozidel. Toto přiměřené omezení soud uloží zejména tehdy, je-li důvodná obava, že povinnost uhradit dlužné výživné bude mařena nebo ztěžována.

§ 197**Zvláštní ustanovení o účinné lítosti**

Trestní odpovědnost za trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196) zaniká, jestliže trestný čin neměl trvale nepříznivých následků a pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlášovat rozsudek.

§ 198**Týrání svěřené osoby**

(1) Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo
- d) páchá-li takový čin po delší dobu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

- a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo
- b) smrt.

§ 199**Týrání osoby žijící ve společném obydlí**

(1) Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,
- c) spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách, nebo
- d) páchá-li takový čin po delší dobu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

- a) těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob, nebo
- b) smrt.

§ 200**Únos dítěte a osoby stížené duševní poruchou**

(1) Kdo dítě nebo osobu stíženou duševní poruchou odejme z opatrování toho, kdo má podle jiného právního předpisu nebo podle úředního rozhodnutí povinnost o ně pečovat, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch, nebo
- b) ohroží-li takovým činem mravní vývoj unesené osoby.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Příprava je trestná.

§ 201**Ohrožování výchovy dítěte**

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že

- a) svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,
- b) umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
- c) umožní mu opatrovat pro sebe nebo pro jiného prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem, nebo

d) závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, dítěti hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžitých výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,
- b) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu,
- c) spáchá-li takový čin opětovně, nebo

- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

§ 202

Svádění k pohlavnímu styku

(1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne dítěti nebo jinému za pohlavní styk s dítětem, pohlavní sebeukájení dítěte, jeho obnažování nebo jiné srovnatelné chování za účelem pohlavního uspokojení úplatu, výhodu nebo prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo vykoná pohlavní styk s dítětem nebo se účastní jeho pohlavního sebeukájení, obnažování nebo jiného srovnatelného chování za účelem vlastního pohlavního uspokojení, jestliže to-muto dítěti nebo jinému byla za to nabídnuta, slíbena nebo poskytnuta úplata, výhoda nebo prospěch.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin ze zavrženíhodné pohnutky,
- c) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu, nebo
- d) spáchá-li takový čin opětovně.

§ 203

Beztrčnost dítěte

Dítě, které žádá nebo přijme za pohlavní styk s ním, své pohlavní sebeukájení, obnažování nebo jiné srovnatelné chování úplatu nebo jinou výhodu či prospěch, není pro takový čin trestné, a to ani podle ustanovení o návodci nebo pomocníkovi.

§ 204

Podání alkoholu dítěti

Kdo ve větší míře nebo opakovaně prodá, podá nebo poskytne dítěti alkohol, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

HLAVA V

TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU

§ 205

Krádež

- (1) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a
- a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,
  - b) čin spáchá vloupáním,
  - c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohnutkou bezprostředního násilí,
  - d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo
  - e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f).

(6) Příprava je trestná.

§ 206

Zpronevěra

(1) Kdo si přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,
- c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo
- d) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
  - b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f).
- (6) Příprava je trestná.

§ 207

Neoprávněné užívání cizí věci

(1) Kdo se zmocní cizí věci nikoli malé hodnoty nebo motorového vozidla v úmyslu je přechodně užívat, nebo kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takové věci, které mu byly svěřeny, přechodně užívá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,
- b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f).

§ 208

Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru

(1) Kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo oprávněné osobě v užívání domu, bytu nebo nebytového prostoru neoprávněně brání.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, nebo
- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 209

Podvod

(1) Kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu

nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,
- c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo
- d) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f).

(6) Příprava je trestná.

§ 210

Pojistný podvod

(1) Kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkrácené údaje nebo podstatné údaje zamlčí

- a) v souvislosti s uzavíráním nebo změnou pojistné smlouvy,
- b) v souvislosti s likvidací pojistné události, nebo
- c) při uplatnění práva na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch vyvolá nebo předstírá událost, s níž je spojeno právo na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění, nebo stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f).

(7) Příprava je trestná.

§ 211

Úvěrový podvod

(1) Kdo při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo bez souhlasu věřitele, v nikoli malém rozsahu, použije prostředky získané účelovým úvěrem na jiný než určený účel.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f).

(7) Příprava je trestná.

§ 212

Dotační podvod

(1) Kdo v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné

údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo použije, v nikoli malém rozsahu, prostředky získané účelovou dotací, subvencí nebo návratnou finanční výpomocí nebo příspěvkem na jiný než určený účel.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f).

(7) Příprava je trestná.

§ 213

Provozování nepoctivých her a sázek

(1) Kdo provozuje peněžní nebo jinou podobnou hru nebo sázku, jejíž pravidla nezaručují rovné možnosti výhry všem účastníkům, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 větší škodu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 214 a 215

zrušeny

§ 216**Legalizace výnosů z trestné činnosti**

(1) Kdo ukrýje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině jinou osobou, nebo

kdo takovou věc přemění v úmyslu umožnit jiné osobě, aby unikla trestnímu stíhání, trestu nebo ochrannému opatření nebo jejich výkonu, nebo

kdo se ke spáchání takového trestného činu spolčí, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Kdo zastírá původ věci, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině, zejména tím, že zakrývá nebo utajuje její skutečnou povahu, umístění, pohyb, nakládání s ní, vlastnické nebo jiné právo k ní, nebo kdo jinak usiluje, aby bylo podstatně ztíženo nebo znemožněno zjištění jejího původu, nebo

kdo se ke spáchání takového trestného činu spolčí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až šest let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve vztahu k věci pocházející ze zločinu,
- b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má větší hodnotu, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci pocházející ze zvláště závažného zločinu,
- c) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má značnou hodnotu,
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
- e) spáchá-li takový čin proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

(5) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
- b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má hodnotu velkého rozsahu, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 216a**Zvláštní ustanovení o trestání**

Při stanovení druhu trestu a jeho výměry za trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 a 2 soud přihlídně také k výši trestní sazby stanovené na trestný čin, ze kterého pochází výnos z trestné činnosti, pokud trestní zákon na tento trestný čin stanoví trest mírnější.

§ 217**Legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti**

(1) Kdo jinému z nedbalosti umožní zastříti původ nebo zjištění původu věci větší hodnoty, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo z nedbalosti ukrýje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc větší hodnoty, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině jinou osobou.

(3) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,
- b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci pocházející ze zločinu,
- c) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má značnou hodnotu, nebo
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve vztahu k věci pocházející ze zvláště závažného zločinu,
- b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má hodnotu velkého rozsahu, nebo
- c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 217a**Společné ustanovení**

Za trestnou činnost spáchanou v cizině se pro účely § 216 a 217 považuje čin spáchaný v cizině, který naplňuje znaky trestného činu podle zákona České republiky,

bez ohledu na to, zda je trestný i podle zákona státu, na jehož území byl spáchán.

§ 218

Lichva

(1) Kdo zneužívá něčí rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčeho rozrušení, dá sobě nebo jinému poskytnout nebo slíbit plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepochopu, nebo

kdo takovou pohledávku uplatní nebo v úmyslu uplatnit ji na sebe převede, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,
- b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
- c) způsobí-li takovým činem jinému stav těžké nouze.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 219

Zatajení věci

(1) Kdo si přisvojí cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 220

Porušení povinnosti při správě cizího majetku

(1) Kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatřovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 221

Porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku, a tím jinému způsobí značnou škodu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 222

Poškození věřitele

(1) Kdo, byť i jen částečně, zmaří uspokojení svého věřitele tím, že

- a) zničí, poškodí, zatají, zcizí, učiní neupotřebitelnou, nebo odstraní, byť i jen část svého majetku,
- b) postoupí svou pohledávku, anebo převezme dluh jiného,
- c) zatíží věc, která je předmětem závazku, nebo ji pronajme,
- d) předstírá nebo uzná neexistující právo nebo závazek,
- e) předstírá nebo uzná právo nebo závazek ve větším rozsahu, než odpovídá skutečnosti,
- f) předstírá splnění závazku, nebo
- g) předstírá úpadek nebo svůj majetek jinak zdánlivě zmenšuje nebo předstírá jeho zánik,

a způsobí tím na cizím majetku škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i jen částečně, zmaří uspokojení věřitele jiné osoby tím, že

- a) zničí, poškodí, zatají, zcizí, učiní neupotřebitelnou nebo odstraní, byť i jen část majetku dlužníka, nebo
- b) k majetku dlužníka uplatní neexistující právo nebo pohledávku nebo existující právo nebo pohledávku ve vyšší hodnotě či lepším pořadí, než jaké má,

a způsobí tím na cizím majetku škodu nikoli malou.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu, nebo

- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo
- c) způsobí-li takovým činem jinému úpadek.

§ 223

Zvýhodnění věřitele

(1) Kdo jako dlužník, který je v úpadku, zmaří, byť i jen částečně, uspokojení svého věřitele zvýhodněním jiného věřitele, a způsobí tím na cizím majetku škodu nikoli malou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) způsobí-li takovým činem jinému úpadek.

§ 224

Způsobení úpadku

(1) Kdo, byť i z hrubé nedbalosti, si přivodí úpadek tím, že

- a) činí vydání hrubě nepřiměřená svým majetkovým poměrům,
- b) spravuje svůj majetek způsobem, který neodpovídá zákonem mu uloženým nebo smluvně převzatým povinnostem nebo je s nimi v hrubém nepoměru,
- c) užívá poskytnutý úvěr v rozporu nebo hrubém nepoměru s jeho účelem,
- d) poskytuje ze svého majetku půjčky nebo úvěry jiným osobám, ač to je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům, nebo
- e) učiní nad rámec obvyklého podnikatelského rizika obchod nebo operaci, která nenáleží k jeho pravidelné podnikatelské činnosti nebo je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z hrubé nedbalosti, přijme nový závazek nebo zřídí zástavu, ač ví, že je v úpadku, a tím zhorší postavení dosavadních věřitelů.

(3) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 225

Porušení povinnosti v insolvenčním řízení

Kdo v insolvenčním řízení maří nebo hrubě ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce, a tím ohroží účel insolvenčního řízení, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 226

Pletichy v insolvenčním řízení

(1) Kdo jako věřitel v souvislosti s hlasováním věřitelů v insolvenčním řízení přijme nebo si dá slíbit v rozporu se zásadami a pravidly insolvenčního řízení majetkový nebo jiný prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo věřiteli v souvislosti s hlasováním věřitelů v insolvenčním řízení poskytne, nabídne nebo slíbí v rozporu se zásadami a pravidly insolvenčního řízení majetkový nebo jiný prospěch.

(3) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude potrestán, kdo jako insolvenční správce, člen věřitelského výboru nebo zástupce věřitelů v insolvenčním řízení přijme nebo si dá slíbit pro sebe nebo jiného ke škodě věřitelů majetkový nebo jiný prospěch, který mu nepřísluší.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1, 2 nebo 3 značnou škodu,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
- c) spáchá-li takový čin jako úřední osoba.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1, 2 nebo 3 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 227

Porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku

Kdo v řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci odmítne splnit zákonnou povinnost učinit prohlášení o majetku nebo se takové povinnosti vyhýbá nebo v takovém prohlášení uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

§ 228

Poškození cizí věci

(1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na věci svědka, znalce nebo tlumočnicka pro výkon jejich povinnosti,
- b) spáchá-li takový čin na věci jiného pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- c) spáchá-li takový čin na věci, která požívá ochrany podle jiného právního předpisu, nebo
- d) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 229

Zneužívání vlastnictví

Kdo poškodí důležitý zájem kulturní, vědecký, na ochraně přírody, krajiny nebo životního prostředí, chráněný jiným právním předpisem, tím, že zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou nebo zašantročí vlastní věc větší hodnoty, která požívá ochrany podle jiného právního předpisu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

§ 230

Neoprávněný přístup k počítačovému systému a neoprávněný zásah do počítačového systému nebo nosiče informací

(1) Kdo překoná bezpečnostní opatření, a tím neoprávněně získá přístup k počítačovému systému nebo k jeho části, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Kdo zasáhne do počítačového systému nebo nosiče informací tím, že a

- a) neoprávněně užije data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací,
- b) data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací neoprávněně vymaže nebo jinak zničí, poškodí, změní, potlačí, sníží jejich kvalitu nebo je učiní neupotřebitelnými,
- c) padělá nebo pozmění data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací tak, aby byla považována za pravá nebo podle nich bylo jednáno tak, jako by to byla data pravá, bez ohledu na to, zda jsou tato data přímo čitelná a srozumitelná, nebo
- d) neoprávněně vloží nebo přenese data do počítačového systému nebo na nosič informací nebo učiní jiný zásah do programového nebo technického

vybavení počítačového systému nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou újmu nebo získat sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo
- b) v úmyslu neoprávněně omezit funkčnost počítačového systému nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu,
- c) spáchá-li takový čin proti počítačovému systému, jehož narušení by mělo závažný dopad na fungování státu, zdraví osob, bezpečnost, hospodářství nebo zajištění základních životních potřeb obyvatel,
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
- e) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem.

(5) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 231

Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat

(1) Kdo vyrobí, uvede do oběhu, doveze, vyveze, proveze, nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává

- a) zařízení nebo jeho součást, postup, nástroj nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k neoprávněnému přístupu do sítě elektronických komunikací, k počítačovému systému nebo k jeho části nebo k neoprávněnému zásahu do počítačového systému nebo nosiče informací, nebo
- b) počítačové heslo, přístupový kód, data, postup nebo jakýkoli jiný podobný prostředek, pomocí něhož lze získat přístup k počítačovému systému nebo jeho části,

v úmyslu, aby jej bylo užito ke spáchání trestného činu porušení tajemství dopravovaných zpráv podle § 182 odst. 1 písm. b) nebo c) nebo trestného činu neopráv-